

Národná cena kariérového poradenstva 2014

Kompendium súťažných príspevkov
zo Slovenskej republiky

Národná cena kariérového poradenstva 2014
Kompendium súťažných príspevkov zo Slovenskej republiky

© Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC), Euroguidance,
Bratislava 2014

Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu je dobrovoľným združením fyzických a právnických osôb, ktorého cieľom je podporovať a koordinovať programy medzinárodnej spolupráce slovenských vysokých škôl a iných inštitúcií, najmä s krajinami Európskeho spoločenstva v rámci vzdelávacích a iných programov.

Slovenské centrum Euroguidance pôsobí pod Slovenskou akademickou asociáciou pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC) a je súčasťou celoeurópskej siete centier, ktoré majú za úlohu podporovať mobilitu a rozvíjať európsku dimenziu v celoživotnom kariérovom poradenstve.

E-mail: euroguidance@saaic.sk

Internet: www.saaic.sk/euroguidance

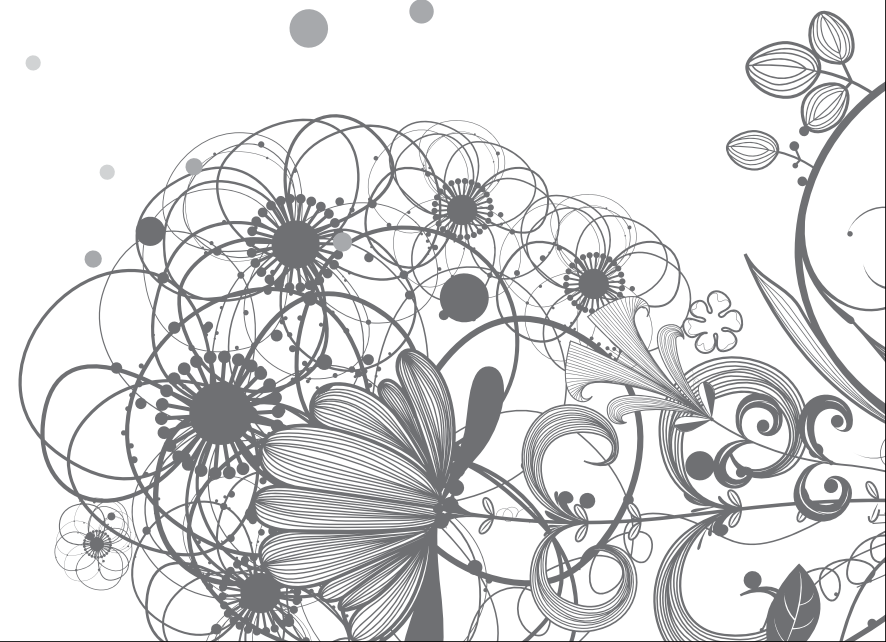

Publikácia bola vydaná s finančnou podporou Európskej komisie a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Vyjadruje výlučne názory autorov a Európska komisia alebo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR nenesú zodpovednosť za použité publikovaných informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

ISBN 978-80-89517-12-1

Národná cena kariérového poradenstva 2014

Kompendium súťažných príspevkov
zo Slovenskej republiky

Obsah

● Úvodné slovo	4
● Hodnotenie súťažných príspevkov	6
● Ocenenia	8
● HLAVNÁ CENA v kategórii „služby kariérového poradenstva“: „Moje portfólio – program na rozvoj profilu študenta VŠ pred vstupom na trh práce“; Mgr. Katarína Markovičová, PhD., z Katolíckej univerzity v Ružomberku	10
● HLAVNÁ CENA v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“: Noviny „Grafton Street Journal“; Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o.	14
● OCENENIE JEDNOTLIVCA za celoživotné pôsobenie, publikačnú činnosť, podporu výskumu a európskej spolupráce v oblasti kariérového poradenstva; doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc., z Prešovskej univerzity	16
● OCENENIE JEDNOTLIVCA za dlhoročné aktivity, tvorbu a disemináciu metodík v oblasti kariérového poradenstva pre mládež; PhDr. Ľubomíra Dunčáková	20
● ČESTNÉ UZNANIE a CENA PUBLIKA: „Ako ďalej?/Mi a pálya? – divadlo vo výchove v službe výbere povolania“; Dielňa Vekker, neformálna skupina	26
● ČESTNÉ UZNANIE za podporu európskej dimenzie: „Európsky deň pre absolventov“; Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre	30

● Ďalšie súťažné príspevky	34
● „Čo robím - www.corobim.sk“; po Škole, o. z.	36
● „SOŠ – škola budúcnosti? Predstavenie odborov a života na farmárskom dvore počas Dňa otvorených dverí (DOD) a informácie o výbere povolania a plánovaní budúcnosti“; Stredná odborná škola Pruské	36
● „Informačné fórum pre stredoškóľakov“; Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom	37
● „Poradenské centrá pre dospelých na Slovensku“; Národný ústav celoživotného vzdelávania	37
● „Celoslovenská odborná konferencia s medzinárodnou účasťou: Kariérové poradenstvo – efektívny nástroj v podpore sociálnej inklúzie. Školský poradenský systém a trh práce.“; Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Poprad a Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Levoča	38
● „Moja životná cesta I.“; Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Trenčín	38
● Konferencia Národná cena kariérového poradenstva 2014	40

Úvodné slovo

Milí priatelia,

držíte v rukách (skutočne alebo virtuálne) ďalší zo série zborníkov venovaných našej súťaži, ktorá od r. 2012 nesie názov **NÁRODNÁ CENA KARIÉROVÉHO PORADENSTVA**. Ako už zaiste viete, súťaž od roku 2009 vyhlasuje slovenské centrum Euroguidance, ktoré je súčasťou európskej siete Euroguidance a ktoré je na Slovensku zastrešené Slovenskou akademickou asociáciou pre medzinárodnú spoluprácu.

Zborník **NÁRODNÁ CENA KARIÉROVÉHO PORADENSTVA 2014** prináša teda všetky dôležité informácie viažuce sa k tohtoročnej súťaži – bol to už jej šiesty ročník, informácie o všetkých predchádzajúcich si môžete pozrieť v zborníkoch z minulých rokov, ktoré sú dostupné aj na našej webovej stránke.

Tak ako v posledných dvoch rokoch aj tento, šiesty ročník súťaže sme pripravovali v úzkej spolupráci s partnerským centrom Euroguidance v Českej republike, zastrešeným Domom zahraničnej spolupráce MŠMT ČR. V organizácii ročníka NCKP 2014 nenastali oproti minulým rokom výraznejšie zmeny, jedinou je snáď to, že sme upustili od možnosti nominovať do súťaže organizáciu alebo fyzickú osobu za služby či iné aktivity prostredníctvom osobitného formulára, keďže táto novinka sa nám vlni pri svojej premiére veľmi neosvedčila, resp. nezaznamenali sme v podstate žiadne návrhy tretích osôb na takúto nomináciu.

Súťaž bola otvorená pre všetkých, ktorí sa v širokej oblasti kariérového poradenstva, kariérového vzdelávania a podpory kariérového rastu u nás pohybujú – od škôl, inštitúcií ďalšieho či celoživotného vzdelávania, služieb zamestnanosti, poradenských zariadení, mimovládnych a neziskových organizácií, zamestnávateľov, podnikateľských subjektov a i., až po jednotlivcov, fyzické osoby, teda výchovných poradcov, kariérových poradcov, poradenských psychológov, poradcov v štátnych i neštátnych zariadeniach a organizáciách a i. Teší nás, že už takmer stálymi partnermi našej súťaže aj v tomto ročníku boli Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky a Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku. Práve v spolupráci s posledne menovanou inštitúciou sme **pri príležitosti 10. výročia od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie stanovili aj zvláštnu prioritu v tomto ročníku súťaže venovanú podpore európskej dimenzie v kariérovom poradenstve** (napr. poradenské služby a aktivity podporujúce mobilitu v rámci EÚ/EHP, prenos príkladov dobrej praxe, partnerská spolupráca a pod.).

Súťaž sme vyhlásili začiatkom apríla 2014, jednotlivé príspevky nám prichádzali (po predĺžení termínu) až do konca júna, vyhodnotenie prebehlo v polovici augusta, píšeme o tom ďalej v samostatnej kapitole. Z hľadiska štatistiky hodno zdôrazniť, že tento ročník súťaže bol podľa počtu zaslaných príspevkov zatiaľ najbohatší – od organizácií i jednotlivcov ich prišlo celkom 14. Jeden súťažný príspevok sme však museli zo súťaže vyradiť, nakoľko svojím obsahom nezodpovedal tomu, čo označujeme za služby a aktivity v širokej oblasti kariérového poradenstva, kariérového vzdelávania alebo podpory kariérového vývinu a rastu.

Aj tých 13 hodnotených príspevkov je však vyrovnaním doterajšieho rekordu z roku 2012, čo nás veľmi teší, ale aj zaväzuje do ďalších rokov, je to možno aj signál, že si naša súťaž už pomaly nachádza svoje „publikum“ a miesto v kalendári aktivít realizovaných v tejto oblasti nás.

V samostatných kapitolách uvádzame popisy víťazných príspevkov a čestných uznaní. Následne sú krátko popísané aj ďalšie súťažné príspevky (zradené podľa kategórií a čiastočne aj podľa cieľových skupín).

Toto kompendium vychádza opäť ako kombinované dvojazyčné a obojstranné – obsahuje podrobnosti o súťaži a popis jednotlivých príspevkov zaslaných do súťaže tak u nás na Slovensku, ako aj v Českej republike. Podobne ako v predchádzajúcich dvoch rokoch však prináša aj informácie o priebehu a obsahu záverečných konferencií, na ktorých sa vyhodnotili výsledky súťaže a odovzdali ocenenia – prvá sa konala v Prahe 18. septembra 2014, druhá v Bratislave o štyri týždne na to, 16. októbra 2014. Načim tu ešte dodať, že oboch konferencií sa recipročne mohli zúčastniť aj jednotlivci alebo zástupcovia inštitúcií, ktorých príspevky ocenili odborné poroty na oboch stranách, čo je obojstranne výhodné a inšpirujúce. Záverom ešte ostáva dodať, že samostatné kompendium s anotáciami príspevkov ocenených v súťaži NCKP 2014 v Českej republike i na Slovensku a možno i s príspevkami z podobných súťaží v ďalších krajinách siete Euroguidance pripravujeme aj v anglickej mutácii.

November 2014

Euroguidance tím Slovensko

Hodnotenie súťažných príspevkov

V období od vyhlásenia súťaže NÁRODNÁ CENA KARIÉROVÉHO PORADENSTVA 2014 koncom apríla až do predloženej uzávierky, ktorú slovenské centrum Euroguidance stanovilo na 30. júna 2014, sme dostali celkom štrnásť súťažných príspevkov v elektronickej i papierovej forme, z toho ich v súlade s propozíciami súťaže bolo trinásť. Príspevky uvádzame v poradí, v akom boli do súťaže prihlásené:

1. doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc.: Reprezentácia SR v európskych projektoch kariérového poradenstva. Aktivity pri inovácii kariérového poradenstva v EÚ.
2. Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o.: Grafton Street Journal - kariérne noviny
3. po Škole, o. z.: Čo robím – www.corobim.sk.
4. Stredná odborná škola Pruské: SOŠ – škola budúcnosti? Predstavenie odborov a života na farmárskom dvore počas DOD a informácie o výbere povolania a plánovaní budúcnosti.
5. PhDr. Ľubomíra Dunčáková: Kariérové poradenstvo pre žiakov stredných škôl. Osvedčená skúsenosť odbornej praxe.
6. PhDr. Ľubomíra Dunčáková: Program kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl. Osvedčená skúsenosť odbornej praxe.
7. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom: Informačné fórum pre stredoškôľakov.
8. Mgr. Katarína Markovičová, PhD., Katolícka univerzita v Ružomberku: Moje portfólio – program na rozvoj profilu študenta VŠ pred vstupom na trh práce.
9. Národný ústav celoživotného vzdelávania, Bratislava: Poradenské centrá pre dospelých na Slovensku.
10. Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Poprad, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Levoča: Celoslovenská odborná konferencia s medzinárodnou účasťou: „Kariérové poradenstvo – efektívny nástroj v podpore sociálnej inklúzie. Školský poradenský systém a trh práce.“
11. Dielňa Vekker/Vekker Műhely: Ako ďalej?/Mi a pálya? – divadlo vo výchove v službe pri výbere povolania.
12. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra: Európsky deň pre absolventov.
13. Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Trenčín: Moja životná cesta I.

Kritériá pre hodnotenie súťažných príspevkov sme vypracovali spoločne s Euroguidance centrom Českej republiky.

Odborná porota na hodnotenie príspevkov zaslaných do súťaže Národná cena kariérového poradenstva 2014 pracovala v nasledovnom zložení:

- Mgr. Alžbeta Dianovská, predsedníčka Asociácie výchovných poradcov SR,
- PhDr. Darina Lepeňová, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie,
- PhDr. Ľubica Mattovičová, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny,

- PhDr. Jindra Remiašová, Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Bratislava II.,
- Mgr. Eva Uhríková, Navigácia v povolani, s.r.o.,
- Mgr. Lenka Beková, Euroguidance centrum, SAAIC,
- PhDr. Štefan Grajčár, Euroguidance centrum, SAAIC.

Každý súťažný príspevok bol posúdený dvoma hodnotiteľmi nezávisle na sebe a v poslednej fáze hodnotenia sa členovia odbornej poroty stretli na záverečnom vyhodnotení súťažných príspevkov (13. 8. 2014 v Bratislave). Predsedom poroty bol Ing. Jozef Detko, koordinátor centra Euroguidance, ktorý mal pri hodnotení postaviť akéhosi „arbitra elegantiarum“, rozhodol teda v tých prípadoch, kedy sa dvaja členovia poroty vo svojom hodnotení súťažného príspevku výraznejšie odlišovali.

Súťaž nemala vopred vyhlásené kategórie, avšak do súťaže bolo možné prihlásiť služby kariérového poradenstva pre rôzne cieľové skupiny ako aj počiny/aktivity týkajúce sa kariérového poradenstva (projekt, publikácia, internetová stránka, nástroj, metóda, podujatie a pod.), na základe čoho boli následne udelené dve hlavné ceny v týchto dvoch oblastiach, resp. kategóriách (služba a počin). Odborná porota sa zhodla na udelení hlavných cien v kategórii „služby kariérového poradenstva“ pre Mgr. Katarínu Markovičovú, PhD., z Katolíckej univerzity v Ružomberku (Moje portfólio – program na rozvoj profilu študenta VŠ pred vstupom na trh práce) a v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“ pre Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o. (Grafton Street Journal - kariérne noviny). Rovnako sa rozhodla udeliť dve ocenenia aj pre jednotlivcov: ocenenie za celoživotné pôsobenie, publikačnú činnosť, podporu výskumu a európskej spolupráce v oblasti kariérového poradenstva doc. PhDr. Štefanovi Vendelovi, CSc., a ocenenie za dlhoročné aktivity, tvorbu a disemináciu metodík v oblasti kariérového poradenstva pre mládež PhDr. Ľubomíre Dunčákovej.

Ďalším dvom príspevkom sa porota rozhodla venovať čestné uznania: čestné uznanie za realizáciu inovatívneho počinu v oblasti kariérového poradenstva pre mládež Dielni Vekker, neformálnej skupine a čestné uznanie za podporu európskej dimenzie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre.

Na tomto mieste by sme veľmi radi vyjadrili poďakovanie externým členkám poroty za odvedenú odbornú prácu i osobné nasadenie, keďže všetky aktivity súvisiace s hodnotením súťažných príspevkov realizovali vo svojom voľnom čase a bez nároku na odmenu.

Ocenenia

- Hlavná cena v kategórii „služby kariérového poradenstva“:
„Moje portfólio – program na rozvoj profilu študenta VŠ pred vstupom na trh práce“; **Mgr. Katarína Markovičová, PhD., z Katolíckej univerzity v Ružomberku** 10
- Hlavná cena v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“:
Noviny „Grafton Street Journal“; **Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o.** 14
- Ocenenie jednotlivca za celoživotné pôsobenie, publikačnú činnosť, podporu výskumu a európskej spolupráce v oblasti kariérového poradenstva; **doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc., z Prešovskej univerzity** 16

- Ocenenie jednotlivca za dlhoročné aktivity, tvorbu a disemináciu metodík v oblasti kariérového poradenstva pre mládež;
PhDr. Ľubomíra Dunčáková 20
- Čestné uznanie a cena publika:
„Ako ďalej?/Mi a pálya? – divadlo vo výchove v službe výbere povolania“;
Dielňa Vekker, neformálna skupina 26
- Čestné uznanie za podporu európskej dimenzie:
„Európsky deň pre absolventov“; **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre** 30

HLAVNÁ CENA v kategórii „služby kariérového poradenstva“

Cieľová skupina: **študenti vysokej školy**

Názov organizácie/ meno fyzickej osoby: **Mgr. Katarína Markovičová, PhD., z Katolíckej univerzity v Ružomberku**

Názov príspevku: **„Moje portfólio – program na rozvoj profilu študenta VŠ pred vstupom na trh práce“**

Anotácia:

Mgr. Katarína Markovičová, PhD., koordinátorka poradenských činností na Katolíckej univerzite v Ružomberku, do súťaže prihlásila program Moje portfólio, ktorého je autorkou. Program začala vyvíjať v roku 2012 ako reakciu na prevládajúci stav: vysoká miera nezamestnanosti mladých ľudí na Slovensku aj v EÚ, ťažkosti absolventov (najmä humanitných a spoločensko-vedných odborov) pri hľadaní zamestnania atď. Pilotný program si vyskúšali študenti už v letnom semestri akademického roka 2012/2013. Cieľom programu je podnietiť študentov uvažovať nad svojou uplatniteľnosťou na trhu práce už počas svojho štúdia, teda v čase, keď je ešte možné urobiť potrebné kroky a rozvinúť svoj potenciál. Program pozostáva z 10 krokov, ktoré postupne a systematicky prevedú študenta sebapoznáním a hĺbkovou profesijnou orientáciou so zameraním na jeho potreby. Služba je nielen o poskytovaní informácií o trhu práce – klienti analyzujú, čo sa v priebehu svojho života naučili, aké kompetencie získali, ďalej sa pracuje s ich obavami a možnými prekážkami a pod. Program Moje portfólio je určený nielen študentom končiacich ročníkov, ale často sa doň radi zapájajú práve študenti prvých ročníkov a v spolupráci s kariérovým poradcom a psychológom sa zameriavajú na dôkladnú prípravu na vstup na trh práce. Program slúži na rozvoj profilu študenta VŠ pred vstupom na trh práce, je veľmi dobre prepracovaný, kvalitne a systematicky uchopený. Na program nadväzujú ďalšie služby kariérového (asistencia pri hľadaní pracovného miesta, korekcia životopisu, motivačného listu, príprava na pohovor atď.), prípadne psychologického poradenstva. Poradenské centrum prináša študentom službu, ktorá je na dnešné pomery nielen vo vysokom školstve nadštandardná, ale je zároveň veľmi potrebná a užitočná. Ide o príklad dobrej praxe, ktorý by mal byť propagovaný i na ostatných vysokých školách na Slovensku.

Popis príspevku:

Služby kariérového poradenstva sú na Katolíckej univerzite v Ružomberku poskytované od akademického roka 2009/2010. Popri poskytovaní rôznych druhov poradenských služieb vznikla požiadavka poskytovania komplexnejšieho poradenstva aktívnym študentom. Program Moje portfólio sa začal vyvíjať v roku 2012, pilotný program bol ponúknutý študentom už v letnom semestri akademického roka 2012/2013. Tento desaťkrokový program je určený pre študentov a študentky Katolíckej univerzity v Ružomberku a je poskytovaný bezplatne. O službe sa študenti môžu dozvedieť vďaka letákom, nástenke, prostredníctvom stretnutí poradenských pracovníkov so študentmi na zápisoch a vo facebookovej skupine. Študenti sa o službu Moje portfólio zaoberajú aj po referenciách ich spolužiakov, ktorí sú do programu zapojení.

Moje portfólio je program určený pre rozvoj študentov vysokej školy pred vstupom na trh práce. Zahŕňa 10 krokov (10, príp. viac stretnutí), ktoré študent postupne naplňuje, vykonáva a tým zisťuje, aké sú jeho kľúčové kompetencie a možnosti rastu. Viacero študentov totiž nedokáže zhodnotiť vlastné slabé a silné stránky, stanoviť vhodné ciele svojej pracovnej kariéry a konkrétne kroky k jej dosiahnutiu. Často majú tiež nepresné predstavy o situácii na trhu práce. Pritom vzrastá počet absolventov vysokých škôl i miera nezamestnanosti mladých ľudí a je tak ťažké nájsť vhodné miesto, obzvlášť pre ľudí s krátkou alebo žiadnou praxou. Po absolvovaní krokov z Môjho portfólia sú študenti schopní analýzy svojho potenciálu, poznajú svoje kvality, možnosti rastu, sú schopní sebaaprezentácie, čo môžu využiť pri koncipovaní motivačného listu a pri pohovore do

zamestnania. Program ponúka študentom možnosť pripraviť si všetky potrebné podklady k uchádzaniu sa o zamestnanie ešte pred vstupom na trh práce.

Na sprevádzaní klienta v procese tvorby Môjho portfólia sa podieľajú dvaja pracovníci – psychológ a kariérový poradca. Spoluprácu odborníkov a zložiek poradenstva je študentovi vysvetlená ako premyslená séria krokov k dosiahnutiu uceleného pohľadu na seba. Touto metodikou sa podarilo zabezpečiť prirodzenú nadväznosť na viaceré poradenské služby. Postupné absolvovanie uceleného postupu získavania sebareflexie prostredníctvom programu, pri ktorom je sprievodcom študenta-klienta psychológ i kariérový poradca, zamedzuje nevyrovnanosti sa so získanými informáciami či nedobrému pocitu zo seba, prípadne sklamaniu tak, že odborník klienta vyburcuje k ďalším krokom potrebným na zlepšenie. Inštrukcie k jednotlivým krokom podáva príslušný odborník, vypracovávanie cvičení je možné aj v skupine, pričom každý pracuje za seba a interpretácia výsledkov je vždy individuálnou formou. Metodika na rozvoj profilu študenta pred vstupom na trh práce s názvom Moje portfólio je štruktúrovaná, jasná. Študenti vedia, koľko energie musia vynaložiť a vedia, čo získajú na konci – súbor informácií o sebe organizovaný v Mojom portfóliu. Každý z desiatich krokov po absolvovaní prináša čiastkový výsledok. Frekvencia stretnutí sa určuje po dohode s klientom, odporúčané je jedno stretnutie za týždeň v trvaní 60 minút.

Podrobný popis krokov:

Prvý krok umožňuje klientovi vidieť na druhých, ale hlavne na seba dobré vlastnosti, ktoré je možné obdivovať, dá sa na nich ďalej stavať a študenta môžu posunúť bližšie k úspešnej adaptácii na trh práce. Výsledkom cvičení v tomto prvom kroku je zoznam 10 kľúčových kompetencií študenta.

Druhý krok ukazuje študentovi príležitosti pre rast, študent získava sumarizáciu svojich „slabých“ stránok, ktorá komplexne predstaví možnosti rastu študenta ešte pred vstupom na trh práce.

V treťom kroku študenti získavajú celkový pohľad na to, akými profesijnými a vzdelávacími fázami vo svojom živote prešli, pričom zámerom

je priviesť ich k analýze zručností, znalostí a postojov, ktoré už počas svojho života získali, a pomocou nich nájsť nové študijné i pracovné výzvy v kontexte súčasného štúdia. S pohľadom späť sa buduje osobný študijný a pracovný plán so silnou budúcou perspektívou. V závere tohto kroku vie študent identifikovať tie svoje kvality, ktorým prikladá dôležitosť z profesionálneho hľadiska. Výsledkom je aj sumarizácia podkladov k CV.

Štvrtý krok sleduje záujmy študenta a oblasti, v ktorých by chcel pracovať. Študent získa prehľad o reálnych možnostiach na trhu práce, ktoré konfrontuje so svojimi záujmami.

Piatym krokom sa klientovi otvára širší obzor. Za účelom vytvorenia komplexného obrazu osobnosti si klient v tomto kroku pýta reflexiu od iných ľudí – priateľov, rodiny, známych, kolegov, spolužiakov.

Šiesty krok využíva výsledky predchádzajúcich krokov, pomocou SWOT analýzy klient identifikuje silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia. Za prítomnosti odborníka je študent podporovaný, aby sa naučil zhodnotiť svoje kompetencie, kvality pred vstupom na trh práce.

V siedmom kroku klient vymedzí na základe doteraz uskutočnených krokov svoje priority. So siedmym krokom úzko súvisí aj nasledujúci ôsmy krok, v rámci ktorého prebieha naplánovanie aktivít na dosiahnutie vysnívanej práce. Štruktúrovaním sa zamedzí tomu, aby študent pracoval na svojej kariére príliš zoširoka a nerozvážne a tiež tomu, aby z rôznych dôvodov nedošlo k nedokončeniu naplánovaných aktivít.

V deviatom kroku sú mapované situácie a problémy študenta (ako napr. kariérová nerozhodnosť) a následne formulované ďalšie možnosti podpory a poradenstva. Keďže v predchádzajúcich krokoch boli poskytnuté nástroje na sebahodnotenie, spravidla nasledujú odporúčania pre zvládania záťaže svojpomocou i ponuka špecializovaných psychologických služieb. Tento krok môže byť zaradený aj priebežne, ak si to vyžadujú individuálne potreby klienta.

Posledným **desiatym krokom** je spätná väzba

(možné spojiť s prechádzajúcim krokom), kedy študenti rozprávajú o tom, čo im robilo ťažkosť počas vypracovávania Môjho portfólia a ako im môže pomôcť. Študenti vyplňajú aj anonymný dotazník spokojnosti klienta s poskytnutou službou.

Medzi využívané metódy v programe patria, testovanie, SWOT analýza, koučovacie otázky, aktivizujúce cvičenia, imaginatívne techniky, práca s didaktickými pomôckami, manažment klienta a selfmanažment, práca s elektronickými nástrojmi. Celkovým výstupom je osobné portfólio študenta, ktoré podporuje rozšírenie perspektívy, videnie alternatív a možností a prípadné riešenie problémov. Tiež má pomôcť rozpoznať klientov vlastný pokrok a úspechy, čo sa v priebehu svojho života naučili, aké kompetencie získali, aké názory si vytvorili, a tým získavajú podporu pre pozitívne sebahodnotenie. Ďalšou významnou stránkou je aspekt budovania budúcnosti.

Katolíckej univerzite v Ružomberku prináša poskytovaná služba zvyšovanie atraktivity jej absolventov v očiach potenciálnych zamestnávateľov. Klienti si vďaka programu rozširujú obzor o svojich schopnostiach a možnostiach ich rozvoja. Získavajú informácie o sebe, ale aj o slovenskom a európskom trhu práce. Využitelnosť Môjho portfólia je zrejmá hlavne v prípade študentov VŠ, keďže sa oň budú opierať, keď sa budú uchádzať o zamestnanie. Ale trvalosť či udržateľnosť výsledku dlhodobejšieho poradenského procesu v podobe programu Moje portfólio je možná aj pri úspešne zamestnaných absolventoch, ktorí v budúcnosti budú meniť zamestnanie. Ucelený balík poradenských služieb vrátane kariérového poradenstva využíva univerzita na internú aj externú komunikáciu. Spätné väzby od študentov zapojených do programu Moje portfólio sú pozitívne a záujem o program výrazne prevyšuje časové možnosti poradcov. Činnosti v oblasti propagácie služieb kariérového poradenstva prostredníctvom uceleného programu s vypracovanou metodikou Moje portfólio môžu byť inšpiráciou aj pre iné pracoviská.

Okrem tohto programu môžu študenti využiť aj ďalšie služby kariérového poradenstva, ako aj psychologické, sociálne, právne poradenstvo

a podporu študentov so špecifickými potrebami. Poradenský tím tvoria štyria profesionáli, ktorí spolupracujú s univerzitným referátom pre mobility, so študijnými oddeleniami fakúlt a s firmami, odborná spolupráca prebieha s Katedrou psychológie a s Ústavom sociálnych vied.

HLAVNÁ CENA v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“

Cieľová skupina: uchádzači o zamestnanie a absolventi

Názov organizácie/ meno fyzickej osoby:
Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o.

Názov príspevku: **Noviny „Grafton Street Journal“**

Anotácia:

Spoločnosť Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o., sa opäť prihlásila do súťaže Národná cena kariérového poradenstva (prvýkrát v roku 2013 so službou oddelenia Graduates pre absolventov a zamestnávateľov), tentoraz s počinom – novinami *Grafton Street Journal*. Personálna agentúra reagovala na potreby uchádzačov o zamestnanie a vydala printové noviny, v ktorých prináša zaujímavé informácie pre lepšie uplatnenie sa na trhu práce. Poskytujú informácie o tom, ako sa zorientovať na trhu práce, ako napísať životopis a motivačný list, ako sa pripraviť na pohovor, ako sa prezentovať on-line, ale približujú uchádzačom aj prácu personalistov z druhej strany. Mnohé cenné informácie sa prezentujú podrobne a zrozumiteľným jazykom, a to všetko na jednom mieste a z pohľadu reálnych skúseností tých, ktorí výbery kandidátov realizujú. *Grafton Street Journal* je reakciou na reálne potreby klientov, pútavo a na jednom mieste sumarizuje informácie, ktoré sú inak roztrúsené. Zo strany Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o., je to naozaj nielen ústretové voči klientom zo zamestnávateľskej sféry, ale robí aj niečo navyše, čo ocení uchádzač o zamestnanie, pristupuje k tomu pritom kreatívnejšie ako býva zvykom. Noviny by určite ocenili aj poradcovia zo sektoru školstva, ktorým často chýba takýto ucelenejší zdroj informácií pre budúcich absolventov.

Popis príspevku:

Grafton Recruitment je personálna agentúra s viac ako 30 ročnými skúsenosťami. Pracovníci vo všetkých pobočkách sa každý deň stretávajú s uchádzačmi o zamestnanie, ktorým často vysvetľujú úplne základy, napr. o tom ako si zlepšiť životopis, ako sa vedieť presadiť, na čo si dávať pozor pri neseriózných zamestnávateľoch a pod. Keďže nie je možné poskytnúť tieto rady všetkým uchádzačom, spoločnosť sa rozhodla, že tieto odporúčania a vlastné skúsenosti a postrehy dajú na papier a vydala noviny pod názvom *Grafton Street Journal*. Tieto noviny sú tak určené nielen tým ľuďom, ktorí k nim prichádzajú na pohovory, ale aj uchádzačom o zamestnanie na rôznych pracovných veľtrhoch, či študentom. Od začiatku marca až do podania prihlášky bolo rozdávaných vyše 10 000 výtlačkov (ako prví ich do rúk dostali účastníci veľtrhu ProfesiasDays 2014), čo je omnoho viac ako dokážu pracovníci spoločnosti odpohovorať v rámci všetkých pobočiek. Journal má u uchádzačov o zamestnanie úspech a listujú si ho nielen ľudia bez práce, ale aj tí, ktorí chcú mať prehľad o nových trendoch (napr. LinkedIn profil). Propagácia novín prebieha na univerzitách počas workshopov, na pracovných veľtrhoch a na podujatiach,

ktoré spoločnosť Grafton Recruitment organizuje a priamo na pobočkách.

Noviny poskytujú súhrn všetkých základných informácií, ktoré uchádzači o zamestnanie potrebujú alebo by si ich mali uvedomiť pri hľadaní práce - ako sa zorientovať na trhu práce, ako napísať životopis a motivačný list, ako sa prezentovať on-line, ako sa pripraviť na pohovor a pod. Taktiež približujú uchádzačom aj prácu personalistov z druhej strany (napr. časť venovaná tomu, ako čítať životopis personalisti). Noviny ďalej vysvetľujú napríklad aj informácie, ktoré je možné vyčítať z výplatnej pásky, čo je dôležité pre všetkých zamestnaných, či ako funguje práca na dočasnú prídelenie.

Plánom spoločnosti je vydávať každý rok určitú obmenu týchto novín a prinášať tak ľuďom pridanú hodnotu a to i napriek tomu, že ide o projekt, z ktorého nemajú finančný zisk - noviny sú pre všetkých zadarmo.

OCENENIE JEDNOTLIVCA

za celoživotné pôsobenie, publikačnú činnosť, podporu výskumu a európskej spolupráce v oblasti kariérového poradenstva

Názov organizácie/ meno fyzickej osoby:

doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc., z Prešovskej univerzity

Názov príspevku:

„Reprezentácia SR v európskych projektoch kariérového poradenstva. Aktivity pri inovácii kariérového poradenstva v EU“

Anotácia:

Doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc., je významnou osobnosťou v oblasti teórie kariérového poradenstva, uznávanou doma i v zahraničí. Problematike profesijnej orientácie, študijného a profesijného poradenstva sa venuje prakticky celý svoj profesionálny život, najprv ako poradenský psychológ, neskôr z pozícií výskumného pracovníka a vysokoškolského učiteľa charakterizovaných bohatou publikačnou činnosťou, je tiež spoluorganizátorom a vedeckým garantom odborných podujatí na regionálnej, národnej i medzinárodnej úrovni. Do súťaže sa doc. Vendel prihlásil ako jednotlivec s tým, že reagoval na výzvu vyhlasovateľa, ktorý pri príležitosti 10. výročia prijatia Slovenskej republiky do Európskej únie vyhlásil pre rok 2014 osobitnú prioritu venovanú podpore európskej dimenzie v kariérovom poradenstve. V roku 2013 aktívne participoval na dvoch projektoch zameraných na kariérové poradenstvo. Dominantnou bola účasť v projekte Európskej vysokoškolskej spolupráce Erasmus (2009-2015), v ktorej konzorcium 40 európskych univerzít vytvorilo sieť, ktorej cieľom je inovovať kariérovú orientáciu a poradenstvo v súlade s európskymi prioritami celoživotného vzdelávania a celoživotného kariérového poradenstva. Cieľovou skupinou sú kariéroví poradcovia v EÚ, výstupy projektu sa priebežne publikujú a doc. Vendel prispel napr. do publikácie *Nice Handbook for the Academic Training of Career Guidance and Counselling Professionals* kapitolou s názvom „Fostering the European Character“ (Posilňovanie európskej dimenzie).

Doc. Vendel sa v pozícii zahraničného experta aktívne zapojil do projektu „Tematická sieť – Profesionálne poradenstvo pre osoby dlhodobo nezamestnané“ (2012-2015), ktorý koordinuje organizácia REINTEGRA z Českej republiky a ktorého cieľom je transfer a inovácia metód a postupov v oblasti kariérového poradenstva pre nezamestnaných z účastníckych krajín projektu na podmienky Českej republiky.

Popis príspevku:

O d r. 2009 je Doc. Vendel riešiteľom projektu Education, Audiovisual & Culture Executive Agency of European Commission č. 155976-LLP-1-2009 s názvom *Network for Innovation in Career guidance and Counselling in Europe (NICE)*, akademického združenia 40 univerzít z 28 krajín Európy, ktoré bolo založené s finančnou podporou Európskej komisie v rámci Programu celoživotného vzdelávania. Cieľom projektu je inovácia kariérového poradenstva v krajinách +EÚ.

Doc. Vendel sa ako riešiteľ podieľal na organizovaní stretnutia pracovnej skupiny v Bratislave a vypracovaní metodiky *Questionnaire of Erasmus*

NICE about Study Courses. Aktívne sa zúčastnil medzinárodných konferencií riešiteľov projektu v Jivaskylä vo Fínsku a v tureckom Istambule. Ako jediný z krajín strednej a východnej Európy je spoluautorom hlavného výstupu tohto projektu – zborníka *Handbook for the Academic Training of Career Guidance and Counselling Professionals* vydaného Univerzitou v Heidelbergu, Nemecko. Zborník je metodickým nástrojom pre vypracovanie vysokoškolských študijných programov kariérovej orientácie a poradenstva v Európe. Doc. Vendel autorsky prispel do tohto zborníka kapitolou *Fostering the European Character of Career Guidance*. (Podpora európskej dimenzie kariérového poradenstva).

Projekt NICE po schválení doterajších výsledkov *Vzdelávacou, audiovizuálnou a kultúrnou agentúrou Európskej únie (EACEA)* úspešne pokračuje až do r. 2015. Je platformou pre spoluprácu 28 zúčastnených krajín v oblasti kariérovej orientácie a poradenstva. Jeho cieľom je v súčasnej etape najmä šírenie poznatkov pre vzdelávanie praktikov v oblasti kariérovej orientácie a poradenstva a zabezpečenie kvality programov vysokoškolského vzdelávania kariérových poradcov. Doc. Vendel je v súčasnosti členom Pracovnej skupiny Tuning Instrument. Aktívne sa zúčastnil pracovného stretnutia tejto skupiny v Londýne, v decembri 2013 a pre sieť NICE vypracoval metodický materiál *Career Awareness Assessments*.

Doc. Vendel sa na pozvanie českej neziskovej organizácie Reintegra zapojil ako expert pre kariérové poradenstvo do riešenia projektu: „Tematická sieť - Profesní poradenství pro osoby dlouhodobě nezaměstnané“ (číslo projektu: CZ.1.04/5.1.01/77.00067). Projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu v rámci OP LZ a zo štátneho rozpočtu ČR.

Cieľom projektu je vypracovať súbor užitočných inovatívnych metód a techník, ktoré môžu použiť profesijní (kariéroví) poradcovia z neziskových organizácií pri práci s dlhodobo nezamestnanými. Tieto metódy môžu byť tak z ČR, ako aj z iných krajín EÚ, pričom do projektu sú priamo zapojené štyri krajiny – ČR, Dánsko, Nórsko a Španielsko.

V r. 2012 sa uskutočnili pracovné pobyty zahraničných tímov v ČR, kde im boli predstavené metódy profesijného poradenstva používané v ČR. V r. 2013 tím odborníkov z ČR a jedného zástupcu zo SR (Doc. Vendel) navštívil Dánsko, Nórsko a Španielsko. Účelom študijných ciest bolo oboznámiť sa so systémom služieb v oblasti kariérového poradenstva, výmena skúseností a osvojenie metód profesijného poradenstva medzi odborníkmi z týchto európskych krajín a odborníkmi z Českej a Slovenskej republiky. V poradenstve s nezamestnanými sa vychádza zo štrukturálneho prístupu. Proces profesijného poradenstva je rozdelený do troch fáz.

Pre každú z týchto fáz boli pripravené zoznamy „európskych“ metód, postupov a techník, ktoré sú vhodné pre cieľovú skupinu dlhodobo zamestnaných. Dosiaľ je týchto nástrojov viac ako 44. Postupne sa spracovávajú popisy týchto metód a techník a profesijní poradcovia vo vybraných organizáciách v ČR ich overujú v práci s dlhodobo nezamestnanými a zaznamenávajú výsledky. Vytvorené sú aj internetové stránky k projektu na adrese: www.careerguidance.eu

Z iných významných aktivít doc. Vendela hodno spomenúť aj tieto:

- Doc. Š. Vendel bol odborným garantom významného medzinárodného kongresu: *Career and Vocational Guidance in Rapidly Changing World*, ktorý sa uskutočnil v novembri 2010 v Prahe, Česká republika, a na ktorej predniesol jeden z hlavných referátov na tému: *Kariérový vývin slovenskej mládeže a kariérové poradenstvo na Slovensku*.
- Hlavný referát Doc. Vendela na Cross Border seminári v r. 2010 v Bratislave, ktorého témou bolo „Kto sa stará o tých, ktorí sa starajú“, bol preložený do poľského jazyka a vydaný vo Varšave (In: *Profesjonalne wsparcie dla doradców zawodowych – kto troszczy się o tych, którzy troszczą się o innych. Ministerstwo pracy i Polityki Społecznej, Department Rynku Pracy. Warszawa 2011. Str. 10-26; <http://eurodoradztwo.praca.gov.pl/images/publikacje/50.jpg.pdf>*)
- Monografia doc. Š. Vendela: *Kariérni poradenství* (Praha, Grada, 2008) vyvolala po svojom vydaní veľký ohlas. Doteraz bola citovaná v 37 vedeckých publikáciách v ČR a v 13 publikáciách v SR. Je jedinou takto tematicky orientovanou monografiou, ktorej autorom je odborník zo Slovenskej republiky.

OCENENIE JEDNOTLIVCA

**za dlhoročné aktivity, tvorbu a disemináciu metodík
v oblasti kariérového poradenstva pre mládež**

**Cieľová skupina: žiaci základných a stredných škôl,
odborníci pracujúci s mládežou**

Názov organizácie/ meno fyzickej osoby:

PhDr. Ľubomíra Dunčáková

Názov príspevkov (PhDr. Ľubomíra Dunčáková do súťaže prihlásila dva):

**1/ „Program kariérového poradenstva pre žiakov základných
škôl. Osvedčená skúsenosť odbornej praxe (publikácia)“**

**2/ „Kariérové poradenstvo pre žiakov stredných škôl.
Osvedčená skúsenosť odbornej praxe (služba)“**

1/ „Program kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl. Osvedčená skúsenosť odbornej praxe (publikácia)“

Anotácia:

Publikácia „Program kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl. Osvedčená skúsenosť odbornej praxe“ sa zaoberá problematikou kariérového poradenstva v základných školách, konkrétne uvádza skúsenosti s realizáciou kariérového poradenstva v okrese Snina. Predstavuje program kariérového poradenstva pre žiakov posledných troch ročníkov základnej školy a skúsenosti s jeho realizáciou. Program je overený v praxi pri priamej práci s cca 2500 žiakmi a upravený na základe získaných skúseností. Bezprostredným motívom vytvorenia programu bola potreba fungujúceho systému kariérového poradenstva v základných školách, a to implementáciou poradenského programu Svet práce rozšíreného o inovované metodologické prístupy a formy – pod názvom *Program kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl*. Ide o zavedenie systémového prístupu v kariérovom poradenstve pre žiakov ZŠ. Východiskom boli dlhoročné skúsenosti autorky ako poradenskej psychologičky v CPPPaP, ktorá sa o. i. dlhodobo venuje aj kariérovému poradenstvu. Snahou bolo štruktúru programu čo najviac priblížiť ponímaniu a práci pedagógov, aby bol čo najjednoduchšie použiteľný v praxi. Program zohľadňuje podmienky a postavenie poskytovateľov kariérového poradenstva a umožňuje veľmi efektívne a systematicky poskytovať poradenstvo aj v školách, v ktorých sa doposiaľ realizovalo len v obmedzenej miere. Publikácia vznikla v rámci národného projektu „Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov“ a je zverejnená na webstránke MPC v Bratislave.

Popis príspevku

Problematika kariérového poradenstva v základných školách je hlavnou témou publikácie. Cieľom práce je prezentácia programu kariérového poradenstva, určeného pre žiakov posledných troch ročníkov základných škôl a skúseností nadobudnuté pri jeho realizácii. Bezprostredným motívom vytvorenia programu bola potreba vytvoriť fungujúci systém kariérového poradenstva v základných školách, a to implementáciou poradenského programu Svet práce rozšíreného o inovované metodologické prístupy a formy – pod názvom Program kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl. Východiskom pre vytvorenie Programu boli dlhoročné skúsenosti autorky ako poradenského psychológa, ktorý sa mimo iných oblastí venuje aj kariérovému poradenstvu. Program kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl – jeho pilotnú verziu overili v praxi pri priamej práci so žiakmi od-

borní zamestnanci Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Snine v rámci projektu „Zlepšenie systému kariérového poradenstva v základných školách okresu Snina“, obsahovú časť ktorého vypracovala PhDr. Dunčáková. Projekt bol podporený grantom ESF. Získané skúsenosti z realizácie programu boli spracované do jeho terajšej podoby, ktorá môže slúžiť ako príručka pre prácu kariérových poradcov so žiakmi základných škôl. Publikácia je určená ako pomôcka do rúk poradcov pracujúcich v školstve – výchovných poradcov v základných školách, školských psychologov, resp. poradcov v centrách pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (psychológom, školským psychologom, špeciálnym pedagógom a pod.). Snahou autorky bolo štruktúru programu čo najviac priblížiť ponímaniu a práci pedagógov, aby bol čo najjednoduchšie použiteľný v ich praxi. Preto po oboznámení

sa s programom môžu s ním pracovať aj iní pedagógovia, napr. triedny učiteľ, koordinátor prevencie. Vhodné je, aby mali teoretické vedomosti a praktické skúsenosti s prácou so skupinou pubescentov. Predkladaný program svojou podobou (podrobné, úplne informácie k téme a veľmi popisný postup, bohatá prílohová časť pre lektora a žiakov), je v praxi pomerne ľahko použiteľný aj poradcom (výchovný poradca, triedny učiteľ), ktorý doteraz nemá veľké skúsenosti s kariérovým poradenstvom, konkrétne s realizáciou poradenských programov, neovplyvňuje množstvom času, avšak má ochotu a odhodlanie kariérové poradenstvo realizovať efektívne.

Prvá kapitola práce sa zaoberá vymedzením opisu osvedčenej skúsenosti odbornej praxe. Druhá kapitola práce definuje pojem kariérového poradenstva, zaoberá sa prácou a pôsobením výchovných/kariérových poradcov, ktorí sú poskytovateľmi kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl, ich problémami pri vykonávaní práce a potrebou ich ďalšieho vzdelávania, aby dokázali poradenstvo poskytovať efektívne prispôbené aktuálnym potrebám.

V tretej kapitole monografie autorka uvádza skúsenosti z realizácie kariérového poradenstva v ZŠ okresu Snina v rámci projektu „Zlepšenie systému kariérového poradenstva v základných školách okresu Snina“. Štvrtá kapitola predstavuje Program kariérového poradenstva pre žiakov základných škôl, jeho metodické východiská, cieľ, štruktúru. Samotný program – podľa jednotlivých tém, konkrétne aktivity, reflexie, skúsenosti z realizácie aktivít je svojím obsahom a formou značne rozsiahly (cca 100 strán). Súčasťou programu sú aj aktivity zamerané na poznanie európskeho trhu práce, možností zamestnania sa v jednotlivých krajinách EÚ, informácie pre žiakov najmä o možných výhodách, ale aj rizikách práce v zahraničí (prostitúcia, nútená práca), o možnostiach hľadania si práce v zahraničí prostredníctvom pracovných agentúr.

V piatej kapitole práce sa prezentujú stručné výsledky prieskumu, ktorý bol realizovaný v rámci spomínaného projektu a ktorého cieľom bolo zistiť úroveň poskytovania kariérového poradenstva pre žiakov škôl v okrese Snina, preskúmať možnosti vylepšenia poskytovania kariérového poradenstva pre základné školy so zameraním na zhodnotenie efektívnosti programu kariérového poradenstva pre žiakov ZŠ. Možný pozitívny dopad nadobudnutých skúsenosti v oblasti poskytovania kariérového poradenstva v základných školách autorka zhrnula do odporúčaní pre prax, ktoré sú uvedené v záverečnej časti publikácie.

2/ „Kariérové poradenstvo pre žiakov stredných škôl. Osvedčená skúsenosť odbornej praxe (služba)“

Anotácia:

Program „Kariérové poradenstvo pre žiakov stredných škôl“ PhDr. Dunčáková vypracovala na základe dlhoročných skúseností z práce v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP). Je to ucelený a kvalitne prepracovaný program pozostávajúci z piatich modulov, ktorý obsahuje skupinovú i individuálnu prácu s klientom. Ponúka možnosť psychologickéj diagnostiky za účelom sebapoznania či overenia si schopností, vlastností, záujmov a pod. Ďalej umožňuje klientovi sprostredkovanie veľkého množstva profesijných informácií a v neposlednom rade individuálne kariérové poradenstvo. Program je realizovateľný samostatne, ale aj v nadväznosti na program určený pre žiakov základných škôl. Služba je príkladom dobrej praxe, keďže v rámci siete poradenských centier v školskom systéme je málo podobných programov a mali by byť ponúkané všetkým CPPPaP a aj iným inštitúciám poskytujúcich služby kariérového poradenstva. Program je vysoko aktuálny a potrebný, variabilný vzhľadom na potreby a očakávania klientov a je kvalitnou inováciou pre očakávaný štandard. Prenositelnosť programu PhDr. Dunčáková podporila tým, že metodiku podrobne popísala v publikácii, ktorá vyšla v rámci projektu Metodicko-pedagogického centra a ktorá je dostupná na webstránke MPC v Bratislave (v časti Vzdelávacia činnosť – Publikácie).

Popis príspevku

V Programe ide o cyklický systematický odborný prístup zameraný nielen na žiakov, ktorí sa nevedia rozhodnúť pri voľbe štúdia/povolania ale aj na žiakov, ktorí si chcú potvrdiť svoje rozhodnutie. U niektorých žiakov bol už výber gymnázia výsledkom určitej profesijnej voľby, majú jasnú predstavu o svojej budúcej vzdelávacej a profesijnej dráhe. U iných ale môže ísť o úplne nové rozhodovanie. V bežnej praxi sa však často možno stretnúť aj s nereálnymi očakávaniami a ambíciami mladých ľudí, ktoré presahujú ich individuálne možnosti a schopnosti. Najčastejšie žiak pri voľbe budúcej kariéry podlieha tlakom okolia. A to buď naplňa nerealizované sny svojich rodičov, starých rodičov, pokračuje v rodinnej tradícii, alebo vidina úspechu, rýchleho zbohatnutia ho smeruje do atraktívnych povolaní. U niektorých žiakov, účastníkov poradenstva ide skôr o spresnenie kariérového smerovania, iní žiaci sú dlhodobo nerozhodní pri voľbe ďalšieho štúdia či povolania. Autorka tu vychádza zo skú-

senosti, že základným predpokladom úspešného poradenstva je identifikovanie intelektových a osobnostných predispozícií, záujmov a kompetencií a doterajšej životnej cesty mladého človeka a následné flexibilné prepojenie na informácie zo sveta práce. Výsledkom by mala byť optimálna sebarealizácia, keď sa zosúladí ponúka práce s možnosťami jednotlivca. U študentov 3. ročníka a septímy ústi kariérové poradenstvo k výberu maturitných predmetov, ktoré vychádzajú z ich predpokladov a záujmov o budúce štúdium na vysokej škole, alebo súvisia s ich ďalším uplatnením v povolani. Kariérové poradenstvo pokračuje u žiakov 4. ročníka a oktávy s cieľom spresniť vhodnú voľbu štúdia, resp. povolania. Prezentované skúsenosti predstavujú súbor praktických postupov, ktoré pozostávajú z diagnostickej fázy (anamnestické zistenia, diagnostika intelektových predpokladov, diagnostika osobnostných predpokladov, diagnostika záujmov a motivácie, posúdenie schopností a zručností, analýza získaných

údajov a tvorba osobného profilu) a z fázy samotnej poradenskej činnosti, zameranej na interpretáciu výsledkov a kariérového profilu žiaka a ich zosúladienie s požiadavkami práce.

Cieľom Programu kariérového poradenstva pre žiakov gymnázia, ktorý PhDr. Dunčáková realizovala, je zvýšenie ich sebapoznania, informovanosti o svete práce a zosúladienie profesijného rozhodovania, profesionálnych želaní žiakov so systémom vzdelávania na terciálnej úrovni a s potrebami trhu práce.

Čiastkové ciele programu zahŕňajú:

- osobnostný rast účastníkov programu zvýšením stupňa ich sebapoznania a rozsahu informácií o sebe, potrebných pre utváranie „obrazu seba“,
- vnímanie svojich silných a slabých stránok a zvýšenie motivácie ako základných predpokladov pre budúcu voľbu povolania, rozhodovania sa pre vzdelávaciu a kariérovú cestu,
- orientácia v informáciách o povolaniach a vysokých školách na Slovensku, o možnostiach štúdia a práce v krajinách EÚ, o serióznosti pracovných agentúr,
- osvojenie si stratégie rozhodovania a jej uplatnenie pri výbere adekvátnej vysokej školy,
- formovanie pozitívnych postojov k pracovnej činnosti a k sebazvdelávaniu.

Program kariérového poradenstva pre žiakov gymnázia predstavuje sériu aktivít, ktoré majú ambíciu účastníkovi interaktívnou formou poskytnúť aktívnu skúsenosť. Je kombináciou skupinových a individuálnych intervencií. Pozostáva z piatich modulov.

I. modul: Poznaj seba samého a Poznaj svet práce - vysokých škôl, študijných odborov, profesií

II. modul: Naplánuj si svoju kariéru

III. modul: Na aké povolanie sa hodím

IV. modul: Individuálne a skupinové poradenstvo

V. modul: Rozhodnutie a voľba profesie

Pri individuálnom poradenstve sa berie do úvahy viacej aspektov voľby povolania, ako sú: spoločenská požiadavka, požiadavky na trhu práce a v praxi, záujem žiaka o danú oblasť a študijný odbor, počet prijímaných žiakov na vysokú školu a samozrejme aj kariérový profil

zostavený na základe diagnostického materiálu, školská úspešnosť, výkonnosť a prospech. Súčasťou tejto fázy je aj rozhovor s výchovným poradcom, resp. odborníkom z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je kompetentný sprostredkovať aktuálne informácie o súčasnom trhu práce, nezamestnanosti, voľných pracovných miestach, o rôznych typoch škôl a ich študijnom zameraní a pod.

V niektorých prípadoch je poradenstvo rozdelené na viacej stretnutí, aby mal žiak so svojimi rodičmi možnosť sprostredkované informácie, kariérový profil prebrať a analyzovať a uvažovať o rôznych alternatívnych možnostiach. Pokiaľ sa žiak nevie definitívne rozhodnúť, ponúka sa mu dopĺňajúca psychologická diagnostika a dlhodobejšie individuálne poradenstvo so zameraním na intenzívnejšie sebapoznávanie a uvedomenie si svojich možností a schopností, ako aj určitých profesijných záujmov a cieľov, resp. ponúka sa mu aj zaradenie do rozvíjajúcich programov.

Oba uvedené príspevky PhDr. Dunčákovovej sú široko využiteľné a bolo by vhodné diseminovať ich v celom systéme výchovného poradenstva, ako aj medzi študentmi, či začínajúcimi poradcami. Publikácie, ktoré ich popisujú, môžu slúžiť ako príručky kariérového poradenstva pre žiakov ZŠ a SŠ.

ČESTNÉ UZNANIE

**za realizáciu inovatívneho počínu
v oblasti kariérového poradenstva pre mládež
a CENA PUBLIKA**

Cieľová skupina: žiaci stredných škôl

**Názov organizácie/meno fyzickej osoby:
Dielňa Vekker, neformálna skupina**

Názov príspevku:

**„Ako ďalej?/Mi a pálya? – divadlo vo výchove
v službe výberu povolania“**

Anotácia:

Julianna Gaál z neformálnej skupiny Dielňa Vekker do súťaže prihlásila ich aktivitu definovanú ako interaktívne divadelno-výchovné predstavenie (Theater In Education – TIE) pod názvom *Ako ďalej?/Mi a pálya?* Predstavenie je určené pre žiakov druhého a tretieho ročníka stredných škôl, ktorí sa rozhodujú o ďalšej príprave na povolanie, či o vstupe do zamestnania a na trh práce. Je to jednorazové, krátkodobé podujatie, ktorého úlohou nemá byť okamžité rozhodnutie, voľba alebo jej zmena. Cieľom aktivity je najmä prehĺbenie sociálnej percepcie, schopnosti realistickej interakcie a kooperácie mladých ľudí. Predstavenie žiakov zapája a podporuje tolerantné prijímanie nových informácií, ale najmä vhlad do vlastných motívov a pohnútok v rozhodovacom procese. Táto forma zážitkovej práce s klientmi podporuje rozvoj osobnosti a tvorivého potenciálu, ako i možnosť navodenia zmien v správaní. Aktivitu realizuje skupina prevažne učiteliek, ktoré absolvovali vzdelávanie v oblasti dramatickej výchovy a kariérového poradenstva. Do podania prihlášky sa tejto aktivity na stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským zúčastnilo vyše 400 účastníkov a autorky majú úmysel sprostredkovať túto aktivitu aj v slovenskom jazyku. Na Slovensku ide o inovatívny počín, ktorý je univerzálne prenositeľný, má zaujímavú formu využiteľnú napríklad na začiatku procesu kariérového poradenstva, ktorá aktivizuje mladých ľudí.

Popis príspevku:

Aktivitu *Ako ďalej?/Mi a pálya?* organizuje neformálna skupina Dielňa Vekker – Vekker Műhely od septembra 2013. V čase podania prihlášky už bolo predstavenie odohrané 18-krát na území Slovenskej republiky od Bratislavy až po Rimavskú Sobotu, pre vyše 400 študentov.

Zakladateľmi Dielne Vekker sú učiteľky, ktoré majú dlhodobý vzťah s amatérskym divadlom – ako herečky, ale aj ako režisérky divadelných inscenácií. Prvá myšlienka vytvorenia divadelno-výchovného predstavenia vznikla, keď si uvedomili vlastnú osobnú túžbu spojiť výchovu s drámou a divadlom. S metodikou a technikami divadla vo výchove sa oboznámili v Maďarsku – na verejných podujatiach, a tiež vzdelávacích kurzoch Spoločenstva Okrúhleho Stola (Kerekasztal Társaság) a Kultúrnej Dielne Káva (Káva Kultúralis Műhely). Predstavenie vzniklo teda na jednej strane z osobnej túžby a potreby skĺbiť učiteľské povolanie so záujmom o divadlo a na druhej strane na základe skúseností s často prežívanou bezradnosťou a bezmocnosťou mladých

ľudí, ktorí sa horko-ťažko, so strachom alebo naopak – ľahkovážne rozhodujú o svojej budúcnosti na konci stredoškolského štúdia. Predstavenie je aj reakciou na to, že počas štyroch rokov na strednej škole sa podľa zakladateľiek dielne nekladie u mladých ľudí dostatočný dôraz na sebaopoznanie, aby sa vedeli rozhodovať vedome a v súlade so svojimi schopnosťami, záujmami a možnosťami.

Počas minulého roka spolupracovali s organizáciou TANDEM n.o. (Dunajská Streda), ktorá im pomohla v koordinovaní projektu a v budovaní a rozvíjaní neformálnej skupiny a pri vytváraní predstavenia ako východiskový bod použili aj dáta z výskumu tejto organizácie s názvom „Állj pályára! – Postav sa na trať!“. Na jar 2013 získali prvý grant ešte cez občianske združenie Gurigongo Symposium na vytvorenie inscenácie divadelno-výchovného predstavenia. V auguste 2013 založili vlastnú dielňu a pripravili prvé predstavenie za účasti režiséra Andrása Seregleiho a metodického pracovníka Jánosa Kardosa. Predstavenie je inovatívne

nielen v rámci metód kariérového poradenstva, ale aj v rámci vzdelávania a výchovy na Slovensku. Zaoberá sa témou výberu povolania, rozhodovaním o ďalšom vzdelávaní a rôznymi faktormi, ktoré ovplyvňujú rozhodnutia stredoškôľakov pred a po maturite – rodičia, priateľstvá, lásky, požiadavky pracovného trhu, vlastné záujmy, atď.

Cieľom predstavenia je predovšetkým vyzvať žiakov, aby sa vedome zaoberali so svojou budúcnosťou a výberom povolania, a podporiť ich aktívny prístup k podieľaniu sa na vytváraní vlastnej budúcnosti. Poskytuje študentom priestor, aby sa netradičnou a zážitkovou formou porozprávali a premýšľali nad svojimi (budúcimi) rozhodnutiami. Časové rozpätie predstavenia síce nedovoľuje hlbokú analýzu problematiky, či poradenskú intervenciu v tradičnom zmysle slova, ale cieľom je skôr, aby si žiaci uvedomili potrebu zaoberať sa otázkami výberu povolania a boli motivovaní hľadať na ne odpovede.

Cieľovou skupinou sú stredoškôľáci, najmä druháci a tretiaci, ktorí si ešte väčšinou myslia, že majú dostatok času aby sa rozhodovali o tom, čo s nimi bude po 4. ročníku, ale paradoxne sú nútení si vybrať maturitné semináre, odbory, či špecializácie. Práve počas tohto obdobia je dôležité, aby začali proces: rozmyšľať o svojej budúcnosti, hľadať možnosti, riešenia a odpovede na aktuálne otázky, pretože začať v 4. ročníku je už neskoro.

Aktivita je založená na princípoch divadla vo výchove – Theater in Education (TIE), t.j. na umeleckom zážitku a na aktívnej spoluúčasti divákov – žiakov. Celé podujatie trvá 90 – 100 minút (dve vyučovacie hodiny bez prestávky) za účasti max. 30 žiakov. Pod vedením štyroch herečiek/učiteliek dramatickej výchovy, s minimálnymi rekvizitami, sú v predstavení predvedené rôzne situácie štyroch maturantiek, ktoré sa rozhodujú o výbere univerzity a povolania. Cez ich charakter a vzťahy sú uvedené aj dilemy, s ktorými sa už žiaci mohli stretnúť alebo ktoré na nich v blízkej budúcnosti čakajú.

Na úvod sa v malých skupinkách rozprávajú o procese výberu povolania, o rozhodovaní, o tom, čo považujú za dôležité pri výbere univerzity či povolania. Po krátkej diskusii pokračuje diskusia vo veľkej skupine a následne predstavenie pokračuje v mozaickej štruktúre, čo znamená, že divadelné predstavenie je niekoľkokrát prerušené dramatickými hrami a voľnými diskusiami, ktoré reflektujú predchádzajúce dielenie. Spoločne odkrývajú odpovede na vyskytnuté otázky typu „Nakoľko je vhodné aby rodičia zasahovali do môjho rozhodnutia? Kto mi môže a vie pomôcť, ak som nerozhodná/-ý? Napokon v jednej scéne žiaci sami môžu zaujať rolu rodiča, učiteľa či kamaráta. Počas diskusií, hier a predstavenia majú žiaci slobodu, nič nie je povinné, do ničoho nie sú nútení, majú možnosť a priestor prehovoriť, diskutovať, vyjadriť svoj názor alebo sa pýtať.

Efektivita podujatia je hodnotená na základe anonymných hodnotiacich dotazníkov. Vo všeobecnosti za najväčší prínos tejto aktivity pokladajú, že žiaci dokážu medzi sebou diskutovať a po predstaveniach odchádzajú s otázkami a s potrebou, aby našli na ne vlastné a osobitné odpovede. Odchádzajú tiež s pocitom, že nie sú sami s dilemami a že existujú riešenia a ďalšie možnosti, len ich treba hľadať.

Dielňa Vekker oslovuje stredné školy prostredníctvom informačných materiálov (leták, plagát, krátky videoklip), taktiež majú stránku na facebooku (<https://www.facebook.com/vekkermuhely>) a blog (<http://vekkermuhely.blogspot.sk>).

V roku 2014 opäť získali grant na vytvorenie nového divadelno-výchovného predstavenia a budú mať v repertoári dve predstavenia. Chceli by tiež adaptovať predstavenie pre základné školy, pre žiakov ktorí sa rozhodujú o výbere strednej školy.

ČESTNÉ UZNANIE za podporu európskej dimenzie kariérového poradenstva

Cieľová skupina:
absolventi vysokých škôl – uchádzači o zamestnanie

Názov organizácie/meno fyzickej osoby:
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre

Názov príspevku:
„Európsky deň pre absolventov“

Anotácia:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra do súťaže prihlásil aktivitu, ktorú organizuje spoločne s európskym informačným centrom EUROPE DIRECT Nitra každoročne od roku 2009. Pri tvorbe a organizácii tohto podujatia vychádzajú zo zistení, že mladým ľuďom chýbajú poznatky o zákonoch platných v jednotlivých krajinách EÚ, čo im sťažuje možnosť sa v nich zamestnať. Hlavným zámerom aktivity je preto zvýšiť právne povedomie absolventov, ktorí po ukončení štúdií na vysokej škole požiadali o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a majú záujem hľadať si prácu aj za hranicami Slovenskej republiky. Cieľom podujatia je poskytnúť komplexný balík informácií o Európskej únii a o právach občanov EÚ, priblížiť služby siete EURES – Európske služby zamestnanosti na európskom trhu práce, vysvetliť legislatívu Slovenskej republiky, ktorá priamo súvisí s možným odchodom za prácou, zvýšiť právne povedomie klientov. V programe podujatia sú informácie o zákonoch, pracovných a životných podmienkach v krajinách EÚ, ale aj o službách IC EUROPE DIRECT Nitra. Súčasťou programu je aj vystúpenie EURES poradkyne, ktorá informuje o voľných pracovných miestach v Európskej únii a ukazuje spôsob ich vyhľadávania, upozorňuje však aj na úskalia spolupráce so sprostredkovateľmi zamestnania za úhradu. Zástupcovia zdravotnej a sociálnej poisťovne na podujatí ponúkajú praktické informácie o postupoch pri vybavovaní potrebných dokladov pri odchode zo Slovenska a pri návrate späť, o podmienkach nároku na dávku v nezamestnanosti, právach a povinnostiach súvisiacich s jednotlivými druhmi poistenia. Prezentovaná služba je pozoruhodná najmä komplexnosťou informácií poskytovaných cieľovej skupine, ako aj počtom partnerských inštitúcií zapojených do jej realizácie.

Popis príspevku:

Myšlienka zorganizovať aktivitu, ponúkajúcu komplexný balík informácií pre mladých ľudí, ktorí majú záujem vycestovať za prácou, prišla v období, keď hospodárska kríza negatívne ovplyvnila život obyvateľov Európy a aj u nás postihla všetky oblasti ekonomiky. V tom období prichádzali mladí ľudia na úrad práce so žiadosťou o zaradenie do evidencie nezamestnaných občanov a prezentovali svoje negatívne skúsenosti s pobyťom v krajinách Európskej únie. Z rozhovorov vyplynulo, že negatívne skúsenosti zažili hlavne kvôli neznalosti zákonov krajiny, do ktorej cestovali, ale aj zákonov Slovenskej republiky, ktoré priamo súviseli s oznamovacou povinnosťou pri odcestovaní. Nevedeli si nájsť potrebné informácie, resp. im nerozumeli. ÚPSVaR preto začal hľadať spôsob, ako doplniť chýbajúce informácie a na určitý časový úsek stať sa ich sprie-

vodcom. V tom čase zástupcovia IC EUROPE DIRECT Nitra uvažovali o zorganizovaní podobnej aktivity, po vzájomnej dohode sa podujatie nakoniec organizuje v spolupráci s ďalšími inštitúciami. Vďaka podpore riaditeľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Mgr. Stanislava Ivaničku, a riaditeľa Agroinštitútu Nitra, š. p., Prof. Dr. Ing. Imricha Okenku, PhD., bol v decembri 2009 zorganizovaný prvý „Európsky deň pre absolventov“. Aktivita, ktorá bola ocenená v súťaži NCKP 2014, sa naposledy realizovala v septembri 2013.

Aktivita bola a je určená absolventom vysokých škôl, ktorí po vykonaní štátnej záverečnej skúšky na vysokej škole požiadali o zaradenie do evidencie nezamestnaných občanov a v žiadosti uviedli záujem pracovať aj mimo Slovenska. Mladí ľudia sú psychicky zrelší a zdatnejší

v komunikácii v cudzom jazyku a tým sú lepšie pripravení na prácu v zahraničí.

Pri výbere klientov sa vychádza zo žiadosti o zaradenie do evidencie nezamestnaných občanov, ktorú si podajú klienti na úrade a v ktorej uvedú záujem pracovať aj mimo Slovenska, takže sú písomne pozývaní zamestnancom úradu, ostatní klienti sú o aktivite informovaní na webovej stránke úradu a Agroištitútu Nitra, š. p.

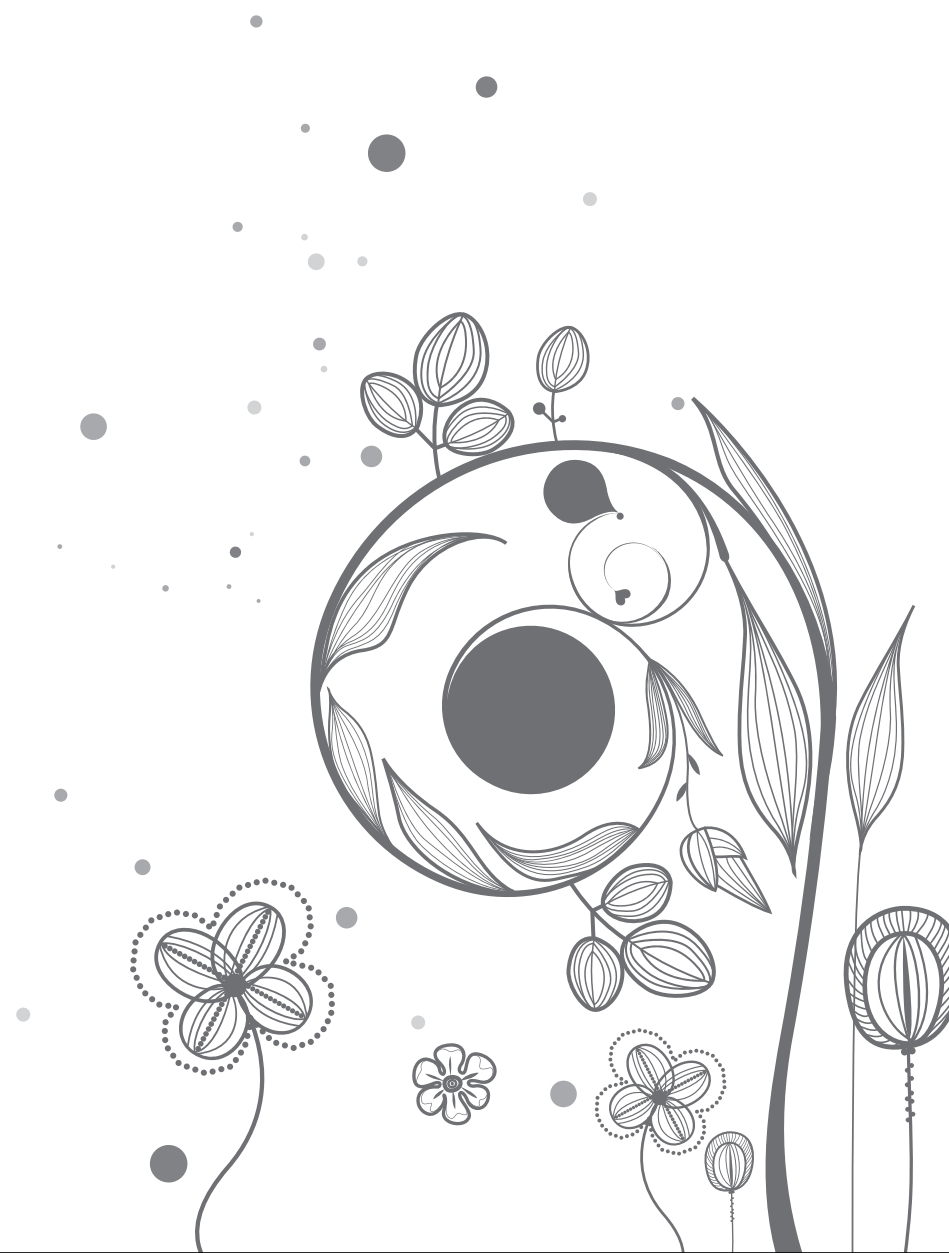
Európska dimenzia je zabezpečená:

- účasťou zástupcov IC EUROPE DIRECT, ktorých úlohou na tomto podujatí je prezentovať užitočné informácie o Európskej únii, o portáli Európskej únie so zameraním na informácie o živote a práci v členských krajinách EÚ, o právach občanov EÚ, možnostiach zamestnania alebo stáží v inštitúciách EÚ,
- napĺňaním poslania EUROPE DIRECT – zabezpečiť neobmedzený a trvalý prístup k informáciám o všetkých oblastiach činnosti EÚ,
- predstavením hlavného ekonomického nástroja Európskej únie na správne fungovanie trhov práce – EURES, ktoré poskytujú informačné, poradenské a sprostredkovateľské služby klientom po celej Európe,
- zvýšením európskeho občianskeho povedomia mladých ľudí splnením cieľa aktivity.

Súčasťou programu je aj vystúpenie zástupkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre – EURES poradcu, ktorá informuje o voľných pracovných miestach v Európskej únii a ukazuje spôsob ich vyhľadávania, vyzdvihuje kvalitu poskytovaných služieb EURES a upozorňuje na úskalia spolupráce so sprostredkovateľmi za úhradu.

Zástupcovia zdravotnej a sociálnej poisťovne ponúkajú praktické informácie o spôsobe spolupráce s obidvoma inštitúciami, o postupoch pri vybavovaní potrebných dokladov pri odchode zo Slovenska a pri návrate späť, aj o podmienkach nároku na dávku v nezamestnanosti, kedy sa stať platiteľom zdravotného poistenia, nemocenského a dôchodkového zabezpečenia, v ktorom štáte a za akých podmienok.

Prezentujúci využívajú možnosť navigácie účastníkov priamo na príslušnej stránke alebo pracovnom portáli prostredníctvom internetu. Klientom takéto stretnutie umožňuje nadobudnúť informácie, vedieť ich triediť, použiť a využiť vo svoj prospech, orientovať sa na európskom trhu práce a rozšíriť svoje možnosti uplatnenia na pracovnom trhu, zvyšovať právne a európske povedomie. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre sa zameriava na profesionálnu prezentáciu vo vzťahu ku klientom, širokej verejnosti a mienkotvornej verejnosti, zvyšuje dôveryhodnosť poskytovaných služieb zamestnanosti, poskytuje nevyhnutnú prevenciu pred zneužívaním pracovnej sily. Aktivita určite slúži aj ako príklad dobrej praxe.

Názov organizácie/meno fyzickej osoby: **po Škole, o.z.**

Názov príspevku: **Čo robím – www.corobim.sk**

Cieľová skupina: **mladí ľudia, rodičia, odborníci**

Portál www.corobim.sk je on-line videoknižnica nielen o povolaniach, obsahuje rôzne príbehy ľudí z profesionálneho života, na rozličných pracovných pozíciách. OZ po Škole sa snaží pomôcť mladým ľuďom prostredníctvom krátkych videí vybrať si svoje budúce študijné a profesijné zameranie. Videá poskytujú inšpiratívny vzor (od profesionálov z rôznych odvetví hospodárstva, z rôznych firiem) a je možné využiť ich ako pomôcku pre lepšiu orientáciu na trhu práce. Projekt Čo robím funguje od apríla 2013 a prvé videá boli spustené v októbri 2013. Stránka www.corobim.sk môže slúžiť ako nástroj, s ktorým môžu mladí ľudia pracovať napríklad pri výbere ďalšieho štúdia či povolania. Aby vedeli, ako vyzerá napríklad práca vedeckého pracovníka, ITčkára, obchodníka atď. Približuje konkrétnu náplň práce v rôznych povolaniach, nevyhnutné kompetencie (vedomosti, zručnosti, odbor prípravy na povolanie), príp. obmedzenia. Videonahrávky prinášajú názorné ukážky rôznych profesionálnych dráh a pomôžu pri plánovaní vlastnej profesionálnej dráhy mladých ľudí. Informácie o sebe dopĺňa aj Barrettov samoobslužný test Spoznaj svoju profesiu, ktorý môže jednotlivcovi pomôcť zorientovať sa vo svojom dominantnom kariérovom zameraní. OZ po Škole dopĺňa mladým ľuďom potrebné (a chýbajúce) informácie o svete práce, ktoré môžu využiť pri profesionálnom rozhodovaní. Sprístupňuje svet práce, svet povolání – vzdialený pre dospelých ľudí. Rozširovanie inšpiratívnej databázy videí o povolaniach bude pre mladých ľudí určite prínosom.

Názov organizácie/meno fyzickej osoby: **Stredná odborná škola Pruské**

Názov príspevku: **SOŠ – škola budúcnosti? Predstavenie odborov a života na farmárskom dvore počas Dňa otvorených dverí (DOD) a informácie o výbere povolania a plánovaní budúcnosti**

Cieľová skupina: **žiaci základných škôl, rodičia**

SOŠ Pruské prihlásila do súťaže príspevok, ktorý poukazuje na to, ako je možné motivovať žiakov 8. a 9. ročníkov základných škôl k výberu štúdia na strednej škole a ako sa im súčasne dá uľahčiť výber vhodného povolania a rozhodovanie sa medzi veľkým množstvom stredných škôl každoročným organizovaním „Dňa otvorených dverí“. Hlavným zámerom tohto podujatia je zúčastnených žiakov základných škôl a ich rodičov oboznámiť s priestormi školy, aktivitami jej žiakov a hlavne možnosťami, prednosťami a výhodami štúdia na SOŠ Pruské, ktorá ako jediná škola v regióne i v širokom okolí ponúka študovať odbory v oblastiach poľnohospodárstva, agropodnikania, kynológie, záhradníctva, vidieckej turistiky, mechanizácie, potravinárstva a podnikania v agrozozorte. Zúčastnení žiaci ZŠ majú možnosť netradičným spôsobom sa oboznámiť prostredníctvom aktivít predstavených žiakmi SOŠ Pruské s jej študijnými odborními a aj si vyskúšať napr. jazdu na koni, tvorbu aranžmán a pod., cieľom je takýmito aktivitami motivovať ich k štúdiu. Nakoľko aj vďaka každoročnému organizovaniu „Dňa otvorených dverí“ a zaujímavých sprievodných podujatí sa zvýšil záujem o štúdium na škole, tak aj v školskom roku 2013/2014 boli v rámci neho pripravené pre návštevníkov rôzne sprievodné aktivity, ako napr. výstava ovocia a zeleniny, predvádzanie aranžérskych či cukrárenských výrobkov, výstava zvierat, prednáška o sokoliarstve, ukážky ľudových remesiel a ďalšie. Aktivita je jedným z príkladov dobrej praxe a aktivity podobného typu, ktoré môžu zaujímavým a zážitkovým spôsobom poskytnúť žiakom ZŠ a ich rodičom ucelený pohľad na školu, by mali byť samozrejmosťou.

Názov organizácie/meno fyzickej osoby: **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom**

Názov príspevku: **Informačné fórum pre stredoškôľakov**

Cieľová skupina: **žiaci stredných škôl a uchádzači o zamestnanie do 26 rokov**

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne a v Novom Meste nad Váhom do súťaže prihlásili aktivitu organizovanú v rámci cezhraničnej spolupráce s Českou republikou. Táto aktivita je organizovaná od roku 2011 striedavo v Trenčíne a v Novom Meste nad Váhom ako reakcia na potreby užšej spolupráce prihraničných regiónov so susediacimi regiónmi v Českej republike v oblasti zamestnanosti. Aktivita prebieha celý deň formou malého regionálneho veľtrhu, kde vystavovatelia poskytujú informácie predovšetkým zúčastneným žiakom končiacich ročníkov stredných škôl a uchádzačom o zamestnanie do 26 rokov. Súčasne prebiehajú aj prezentácie týkajúce sa aktuálnej situácie na trhu práce, možnosti hľadania práce v EÚ/EHP prostredníctvom siete EURES, podnikania v Európe, štipendijných ponúk, ale aj príspevkov poskytovaných úradmi práce pri zamestnávaní absolventov škôl a pri začatí podnikania. Prezentujú sa tu kľúčoví zamestnávateľia z oboch okresov, ako aj susediacich regiónov v Českej republike, ktorí ponúkajú účastníkom obraz o situácii na regionálnom trhu práce, informujú o tom, aké sú aktuálne žiadané a nedostatkové profesie a aký predpokladajú vývoj v blízkej budúcnosti. Priestor majú aj organizácie s európskou pôsobnosťou, vysoké školy a jazykové školy. V rámci tejto aktivity sú tiež každoročne vydávané aktualizované publikácie „Ako študovať, zamestnať sa a podnikáť v Slovenskej republike“ a „Ako študovať, zamestnať sa a podnikáť v Českej republike“. Táto aktivita dvoch úradov práce, sociálnych vecí a rodiny je výnimočná tým, ako rozvíjajú spoluprácu nielen okolitých regiónov, ale aj prihraničných okresov tým, že spolupracujú so zamestnávateľmi, ale aj školami, či tým, že je určená nielen aktuálnym mladým uchádzačom o prácu, ale aj budúcim absolventom.

Názov organizácie/meno fyzickej osoby:

Národný ústav celoživotného vzdelávania (NÚCŽV)

Názov príspevku: **Poradenské centrá pre dospelých na Slovensku**

Cieľová skupina: **dospelí zamestnaní ľudia**

Národný ústav celoživotného vzdelávania, priamo riadená organizácia MŠVVaŠ SR, v prihlásenom príspevku prezentuje činnosť 25 Poradenských centier pre dospelých (PCD) pôsobiach na území Slovenska. Centrá vznikli v rámci národného projektu „Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce“, Aktivita č. 1.2 „Rozvoj systému poradenstva pre dospelých“. Táto aktivita vznikla ako odozva na potrebu riešiť problémy zamestnaného človeka, ktoré často súvisia so zavádzaním nových metód a foriem práce, ako aj inovácií do pracovného procesu. Práve PCD totiž svojimi službami reagujú na potreby zamestnaného človeka, ktorému poskytujú rady o rozvoji jeho zručností a vedomostí a celkovo kariéry, aby bol naďalej uplatniteľný na trhu práce. Činnosť PCD začala začiatkom roka 2013, kedy boli vytvorené regionálne a krajské pracoviská, v ktorých pracuje celkovo 57 tútorov/poradcov. Tí poskytujú informačné služby, odborné a kariérové poradenstvo pre zamestnaných dospelých, ale aj vzdelávanie. Taktiež spolupracujú so zamestnávateľmi a vzdelávacími inštitúciami, ktoré aj sieťujú. Zároveň monitorujú požiadavky a potreby zamestnávateľov smerom ku vzdelávacím programom a k ďalšiemu vzdelávaniu dospelých, pomáhajú klientom v orientácii v možnostiach ďalšieho vzdelávania. Poradenstvo je realizované individuálnou alebo skupinovú formou, pričom hlavným poslaním je práve podporovanie celoživotného vzdelávania. Tútori v práci využívajú diagnostické a screeningové nástroje, register na identifikáciu potrieb klienta, vytvárajú informačné databázy a pod. Služby Poradenských centier pre dospelých sú naozaj nevyhnutné, keďže tejto cieľovej skupine sa mnoho pozornosti v kariérovom poradenstve na Slovensku doposiaľ nevenovalo.

Názov organizácie/meno fyzickej osoby:

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Poprad a Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Levoča

Názov príspevku:

Celoslovenská odborná konferencia s medzinárodnou účasťou: „Kariérové poradenstvo – efektívny nástroj v podpore sociálnej inklúzie (Školský poradenský systém a trh práce)”

Cieľová skupina: **odborníci**

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) Poprad prihlásilo do súťaže dvojdielnu aktivitu, ktorej predchádzala intenzívna komunikácia s organizáciami a inštitúciami na Slovensku a v zahraničí. Celoslovenskú odbornú konferenciu s medzinárodnou účasťou pod názvom *Kariérové poradenstvo – efektívny nástroj v podpore sociálnej inklúzie (Školský poradenský systém a trh práce)* organizoval Obvodný úrad Prešov, Odbor školstva v spolupráci s odbornými partnermi konferencie Centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Poprad a Levoča. Konferencia bola určená širokej odbornej verejnosti pôsobiacej v oblasti kariérového poradenstva v rezortoch školstva a práce s cieľom prezentovať relevantné a aktuálne informácie o možnostiach kariérového poradenstva vo vzdelávacích systémoch krajín EÚ, jeho prepojenia s odborným vzdelávaním v súlade s požiadavkami trhu práce, činnosť poradenských centier napomáhajúcich osobnostnému, vzdelávaciemu a profesionálnemu vývinu žiakov, identifikácii ich ďalších vzdelávacích ciest na získanie kvalifikácie potrebnej pre uplatnenie na pracovnom trhu. Cieľom bolo tiež prezentovať dobrú prax v kariérovom poradenstve v SR (ČR, Poľsku), ako aj zámery do budúcnosti. Konferencie sa zúčastnilo 120 odborníkov zo Slovenska, Českej republiky a Poľska. Podnetné sú návrhy opatrení zamerané na oba ťažiskové rezorty (školsťva a práce) zastrešujúce kariérové poradenstvo, ktoré sú cieleňé na vedenie inštitúcií zabezpečujúcich kariérové poradenstvo – školy, školské zariadenia a inštitúcie školskej správy. Závery konferencie boli poskytnuté obom kľúčovým ministerstvám – MŠVVaŠ SR a MPSVaR SR.

Názov organizácie/meno fyzickej osoby:

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Trenčín

Názov príspevku: **Moja životná cesta I.**

Cieľová skupina: **žiaci základných škôl**

Mgr. Darina Turiaková a Mgr. Božena Hájková z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP) Trenčín do súťaže prihlásili aktivitu prvej smerovej voľby povolania určenú žiakom 8. a 9. ročníkov základných škôl. O uvedenú službu môžu prejavíť záujem výchovní poradcovia základných škôl okresu Trenčín, určená je pre žiakov končiacich školskú dochádzku na základnej škole a pre ich zákonných zástupcov, pedagógov a triednych učiteľov. Služby poskytuje odborný pracovník pre výchovné poradenstvo a profesionálnu orientáciu CPPPaP v Trenčíne v spolupráci so psychológom či špeciálnym pedagógom. Program pozostáva z troch modulov, ktoré sú zamerané na sebaopoznanie a sebaocenenie, vývin životnej kariéry a cestu k úspešnej kariére. Východiskom pre tvorbu a realizáciu služby/programu *Moja životná cesta* boli praktické skúsenosti, keďže sa na Centrum

obracali škola (učitelia), rodičia, či žiaci so žiadosťou o pomoc pri riešení ťažkostí spôsobených nesprávnou voľbou strednej školy: vnútorná nespokojnosť študenta s výberom školy, slabý prospech či problémy v správaní. S uvedenými prejavmi sa na centrum obracajú už v prvom ročníku strednej školy, najčastejšie v čase okolo polročnej klasifikácie. Prípady, ktorých príčina súvisí s nesprávnou voľbou štúdia, sa riešia ku koncu prvého ročníka prestupmi na inú strednú školu. Z výsledkov dotazníka profesijných želaní a záujmového dotazníka vyplýva, že veľa žiakov ôsmych ročníkov je málo zreľých pre voľbu povolania, čo však nie je pre tento vek nezvyčajné, a práve program *Moja životná cesta* môže významne pomôcť pri predchádzaní možným sklamaniam a príprave žiakov na celoživotné vzdelávanie.

Konferencia Národná cena kariérového poradenstva 2014

Slávnostné vyhlásenie výsledkov súťaže Národná cena kariérového poradenstva 2014 sa uskutočnilo dňa 16. októbra 2014 v konferenčných priestoroch hotela Mercure v Bratislave za účasti vyše 80 odborníkov z oblasti kariérového poradenstva a príbuzných odborov z celého Slovenska, ale aj z Českej republiky.

Účastníkmi boli výchovní poradcovia, poradcovia z centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, poradcovia z úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, poradcovia a odborníci zo súkromného a z neziskového sektoru, ale aj zástupcovia z univerzít a výskumných ústavov a ďalších inštitúcií – Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny, Štátneho inštitútu odborného vzdelávania, Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, Asociácie výchovných poradcov a ďalší.

Konferenciu otvorila **Irena Fonodová**, výkonná riaditeľka Slovenskej akademickej asociácie pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC), a účastníkov tiež privítal **Jozef Detko**, koordinátor centra Euroguidance/SAAIC, ktorý zároveň sprevádzal celým programom.

Úvodný tematický príspevok s názvom „Kariérové poradenstvo na Slovensku od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie“ predniesol **Štefan Grajciar** z usporiadateľského centra Euroguidance/SAAIC. Po stručnom zhrnutí vývoja služieb kariérového poradenstva v období pred rokom 1989 a následne v r. 1989-2004 krátko zhodnotil aj obdobie bezprostredne pred vstupom do EÚ. V tejto súvislosti skonštatoval, že na Slovensku sa nám nepodarilo pripraviť sa na vstup do EÚ spôsobom, ktorý by táto situácia predpokladala, ba priam vyžadovala: napriek tomu, že bolo s pomerne veľkým časovým predstihom všeobecne známe, že vstupom do EÚ sa nám otvorila dovtedy nevídané možnosti finančnej podpory pre všestranný rozvoj služieb kariérového poradenstva, neprebehla u nás žiadna významnejšia diskusia o tom, aké priority v tejto oblasti máme, ktoré špecifické oblasti chceme z týchto zdrojov podporiť a pod. Povedané inými slovami, nemali sme (a vlastne dosiaľ nemáme) nejakú spoločnú, konsenzuálnu predstavu (sen) o tom, ako s tým tak trochu nečakaným bohatstvom naložíme. V ďalšej časti svojho príspevku podrobnejšie predstavil sedem vybraných projektov, ktoré sa realizovali v posledných rokoch, resp. ktorých realizácia ešte prebieha a ktorých realizátormi sú inštitúcie rezortu školstva:

- IUVENTA – Inštitút mládeže: projekty KOM-PRAX a PRAKTIK

- Štátny inštitút odborného vzdelávania: projekty Tvorba národnej sústavy kvalifikácií; Rozvoj stredného odborného vzdelávania; Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy
- Národný ústav celoživotného vzdelávania: projekt Ďalšie vzdelávanie a poradenstvo pre dospelých ako nástroj lepšej uplatniteľnosti na trhu práce
- Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie: Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí

Ako zdôraznil PhDr. Grajciar, všetky uvedené projekty sa významnou mierou zaoberajú aj otázkami kariérového poradenstva a sú v nich podporené aktivity na rozvoj týchto služieb pre rôzne cieľové skupiny od žiakov základných a stredných škôl, cez špecifickú skupinu žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami až po dospelých účastníkov trhu práce. Za zmienku ešte stojí, že úhrnná hodnota len týchto vybraných projektov a len z rezortu školstva je približne 144 mil. €. V závere svojho príspevku ešte skonštatoval, že ani v súčasnom období, keď sme na začiatku nového programovacieho obdobia Európskej únie (2014-2020), neprebíha žiadna diskusia o možnostiach ďalšieho rozvoja služieb kariérového poradenstva, absencia vízie je však pritom významnou prekážkou uskutočnenia dôležitých a nevyhnutných systémových zmien a efektívneho využitia existujúcich zdrojov.

Program konferencie pokračoval stručným zhrnutím priebehu súťaže „Národná cena kariérového poradenstva“ na Slovensku **Lenkou Bekovou**, po ktorej nasledovali krátke prezentácie, v rámci ktorých sa publiku predstavili všetky príspevky zaslané do súťaže na Slovensku v r. 2014. Bezprostredne na to mohli účastníci prostredníctvom hlasovacieho hárku zvoliť z prezentovaných príspevkov víťaza *Ceny publika*.

Po prestávke nasledovalo slávnostné vyhlásenie výsledkov slovenskej časti súťaže Národná cena kariérového poradenstva 2014. Na úvod pozdravili účastníkov konferencie s krátkymi príhovormi pani **Bibiana Lazarová**, poverená riadením

odboru celoživotného vzdelávania na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, a pani **Klára Rundová**, vedúca komunikačného oddelenia Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku. Obe sa zúčastnili na slávnostnom odovzdávaní ocenení spolu s **I. Fonodovou** a **J. Detkom**:

- **Hlavnú cenu** v kategórii „služby kariérového poradenstva“ získala **Mgr. Katarína Markovičová, PhD. z Katolíckej univerzity v Ružomberku** za príspevok „*Moje portfólio – program na rozvoj profilu študenta VŠ pred vstupom na trh práce*“;
- **Hlavnú cenu** v kategórii „počin v oblasti kariérového poradenstva“ získal **Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o.** za príspevok *Noviny „Grafton Street Journal“*;
- **Ocenenie za celoživotné pôsobenie, publikačnú činnosť, podporu výskumu a európskej spolupráce v oblasti kariérového poradenstva** získal **doc. PhDr. Štefan Vendel, CSc. z Prešovskej univerzity**
- **Ocenenie za dlhoročné aktivity, tvorbu a dissemináciu metodík v oblasti kariérového poradenstva pre mládež** získala **PhDr. Ľubomíra Dunčáková**
- **Čestné uznanie a cenu publika** získala **Dielňa Vekker, neformálna skupina** za príspevok „*Ako ďalej?/Mi a pálya? – divadlo vo výchove v službe výbere povolania*“;
- **Čestné uznanie za podporu európskej dimenzie** získal **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre** za príspevok „*Európsky deň pre absolventov*“.

Okrem uvedených ocenení pani **Klára Rundová** v mene Dušana Chreneka, vedúceho Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, odovzdala **doc. PhDr. Štefanovi Vendelovi, CSc.** ďakovný list za podporu európskej spolupráce v oblasti kariérového poradenstva.

Populárnejší blok programu otvoril tematický príspevok **doc. PhDr. Štefana Vendela** z Prešovskej univerzity s názvom „Skúsenosti a poznatky z účasti v európskych projektoch a ich využitie pre ďalší rozvoj kariérového poradenstva na Slovensku“. Popri vybraných domácich aktivitách a podujatiach (napr. Národné dni kariéry 2014, propagačná kampaň európskej siete pre výskumníkov EURAXESS, aktivity ICM v Banskej Bystrici

ci na podporu podnikania mladých ľudí) sa sústredil najmä na priebežné výstupy mezinárodného projektu NICE – Združenia pre inováciu kariérového poradenstva, ktorý sa realizuje od r. 2008 v rámci Programu celoživotného vzdelávania a do ktorého je zapojených 45 univerzít z celej Európy ponúkajúcich študijné programy v oblasti kariérového poradenstva. Tímy odborníkov z akademického prostredia vymedzili celkom päť rol – odborníkov pôsobiach v oblasti kariérového poradenstva a kariérovej výchovy: kariérový pedagóg (vedie ľudí k rozvoju ich vlastných schopností a zručností potrebných pre riadenie vlastnej kariéry), expert na kariérové informácie a diagnostiku (podporuje ľudí v poznávaní ich osobnostných predpokladov a potrieb; dáva tieto charakteristiky do súvislosti s informáciami o príležitostiach a požiadavkách trhu práce a vzdelávacích systémov, snaží sa o to, aby bol klient dobre informovaný), kariérový poradca (podporuje jedincov v pochopení ich situácie a pomáha klientom nachádzať riešenia; používa špecifické poradenské techniky, napr. dotazovanie zamerané na riešenie problému, rozprávanie príbehu a reorientáciu klienta, napr. pri změnách na trhu práce), manažér programov a služieb (zabezpečuje poskytovanie a kvalitu služieb kariérovej orientácie a kariérového poradenstva v rámci organizácie, v ktorej pôsobí), odborník intervenujúci do sociálnych systémov (spolupracuje so zamestnávateľmi, školami, verejnými činiteľmi a pod.). Okrem rol boli identifikované aj tri typy odborníkov na kariérové poradenstvo: kariérový radca (v angličtine „career advisor“ – sú to učitelia, pracovníci úradov práce, psychológovia, sociálni pracovníci; ich povolaním nie je profesionálna orientácia a poradenstvo, sú to však prví ľudia, za ktorými klient prichádza so žiadosťou o radu v kariérovom vývine, pre klienta sú dôležitým zdrojom informácií týkajúcich sa kariéry; sprostredkujú tiež kontakt klienta s profesionálnymi kariérovými službami; požaduje sa 6. úroveň kvalifikačného rámca EQF, teda 1. stupeň vysokoškolského vzdelania), kariérový poradca (v problematike kariérovej orientácie a poradenstva sú profesionáli, je to ich povolanie; poskytujú kariérové poradenstvo, kariérové vzdelávanie, diagnostiku a informácie, plnia aj ostatné roly; požaduje sa tu 7. úroveň kvalifikačného rámca EQF, teda 2. stupeň vysokoškolského vzdelania) a kariérový expert (je špecialistom v jednej alebo viacerých z piatich

profesionálnych rol, pracuje na zdokonalení kariérovej orientácie a poradenstva; niektorí pôsobia vo výskume, iní vo vzdelávaní poradcov, ďalší sa sústreďujú na praktické záležitosti, napr. riadenie služieb alebo supervíziu; požaduje sa 8. úroveň kvalifikačného rámca EQF, teda 3. stupeň vysokoškolského vzdelania, PhD).

Nasledovala panelová diskusia, ktorú moderoval **Jozef Detko**, koordinátor slovenského centra Euroguidance a v ktorej hostia, p. **Kateřina Hašková** (české centrum Euroguidance, DZS); p. **Silvie Pýchová** (Centrum kompetencií, ČR), ocenení jednotlivci, p. **Katarína Markovičová** (KU Ružomberok); p. **Štefan Vendel** (Prešovská univerzita); p. **Ľubomíra Dunčáková** (psychologička a kariérová poradkyňa) a zástupcovia ocenených pracovísk, p. **Ivana Kubašková** (Grafton Recruitment Slovakia, s. r. o.); p. **Zuzana Galištinová** (ÚPSVaR Nitra); p. **Julianna Gaál** (Dielňa Vekker) reagovali na dve otázky moderátora:

- Tento rok SR spolu s ďalšími krajinami EÚ si pripomína 10 výročie prijatia do EÚ – mohli by ste

sa pri tej príležitosti podeliť s nami o to, ako z Vašich skúseností/v prostredí Vašej organizácie tento medzník podnietil spoluprácu a aké prínosy to malo pre Vašu organizáciu?

- Čo najbližšie chystáte v oblasti kariérového poradenstva, rozvoja kariéry a poskytovania kariérových informácií, čo sa Vám osvedčilo? Kam by sa podľa Vás mohla zamerať pozornosť v tejto oblasti (súčasnosť, budúcnosť)?

Dovolíme si zhrnúť odpovede na poslednú otázku týkajúcu sa vízie v oblasti kariérového poradenstva – kam by sa mala/ mohla zamerať pozornosť. Účastníci panelu hovorili o profesionalizácii, rozvoji kvality služieb v prospech klientov, o širšej spolupráci a zdieľaní skúseností, intenzívnejších stretnutiach odborníkov, ale napr. aj o zavádzaní viac neformálnych prvkov do procesu kariérového poradenstva.

Túto časť následne J. Detko uzavrel a poďakoval sa všetkým za účasť, keďže po prestávke sa publikum delilo do troch skupín na workshopy.

Po prestávke program pokračoval workshopmi s účasťou českých aj slovenských organizácií a jednotlivcov ocenených v tohtoročnej súťaži, a to na nasledovné témy:

1) Spolupráca v oblasti kariérového poradenstva

V tomto worshope sa predstavili dva súťažné príspěvky. V prvom pani **Zuzana Gališinová** predstavila iniciatívu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre – *Európsky deň pre absolventov*. Pre záujemcov sa rozhodli ponúknuť službu, ktorá pomáha najmä absolventom zorientovať sa pred vstupom na domáci a zahraničný trh práce. V rámci služby sú záujemcom predstavené možnosti akým spôsobom je možné vyhľadať si pracovnú ponuku, ďalej informácie podporujúce prípravu na pohovoe, vrátane prípravy dokumentov potrebných na získanie práce. Služba je rozšírená o poskytnutie základných informácií o domácej a zahraničnej legislatíve, či preventívnych informácií – napr. o zneužívaní pracovníkov a novodobom otrokárstve.

Následne **Mária Gluchárová** a **Ivana Kubašková** so spoločnosti Grafton Recruitment Slovakia bližšie predstavili ocenené noviny Grafton Street Journal (popísané v samostatnej časti venovanej príspěvku) a formy spolupráce spoločnosti (napr. prednášky a workshopy pre mladých ľudí).

Druhá časť workshopu sa venovala predstaveniu myšlienky zriadenia združenia, ktoré by malo ambíciu pomôcť v sietovaní odborníkov z oblasti kariérového poradenstva. Témou sprevádzali **Zuzana Záhradníková**, **Jarmila Marcaide Muzyková** a **Eva Uhríková**. Zámerom bolo účastníkov informovať o novej iniciatíve s názvom Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry. Po niekoľkomesačnej intenzívnej diskusii medzi odborníkmi vystala potreba organizácie, ktorá by zastrešovala odborníkov z oblasti poradenstva naprieč verejnou, komerčnou a mimovládnu sférou. Z iniciovaného prieskumu, ktorý zisťoval potreby potenciálnych členov vyplynuli štyri základné ciele. Organizácia by mala sietovať odborníkov, podporovať odborný rast a vzdelávanie propagovať povedomie o kariérovom poradenstve a presadzovať záujmy odborníkov. Z následnej

diskusie vzišlo niekoľko záverov – napr.: potreba jasnejšie definovať, kto by mali byť členovia združenia, pracovať na legislatívnom zapracovaní pojmu kariérové poradenstvo a kariérový poradca, iniciovať zaradenie samostatnej profesie do zoznamu povolání na Slovensku. Združenie plánuje poskytnúť jednotnú platformu, na ktorej by sa mali združovať príklady dobrej praxe a všetky projekty, ktoré sa realizujú v oblasti kariérového poradenstva a pod.. V závere workshopu pozvali prezentujúce na ustanovujúce valné zhromaždenie združenia, ktoré by sa malo uskutočniť 27.11.2014 vo Zvolene (po seminári organizovanom centrom Euroguidance - Rôzne a spolu v kariérovom poradenstve).

2) Aktivity v kariérovom poradenstve pre žiakov ZŠ a SŠ

Vo workshope boli predstavené tri príspěvky. Prvý uviedol neformálnu skupinu – Dielňu Vekker v zastúpení pani **Julianny Gaál**. Táto skupina (v zložení štyroch herečiek, jedného režiséra a jedného metodika) veľmi kreatívnym spôsobom – zážitkovou formou robí (nielen) kariérové poradenstvo pre žiakov stredných škôl. Táto netradičná zážitková forma spočíva v divadelnom predstavení, ktoré pozostáva zo scénok týkajúcich sa ďalšej študijnej, či životnej dráhy dospelávajúceho človeka. Scénky sú prerušované, do ich priebehu môžu žiaci vstupovať, sú vyzvaní aby sa zapojili do hrania rolí. V týchto rolách majú možnosť zahrat nielen seba, ale aj svojich rodičov a prostredníctvom týchto rolí prejavíť svoje názory alebo postoje, poznávajú, že sloboda prejavu nie je samozrejmosťou a vnímajú rozdiel medzi tým, čo sa učia a čo naozaj robia, nacvičujú si svoje správanie v určitých situáciách. Tento program teda zároveň plní aj funkciu sebaopoznávacej aktivity.

V druhom príspěvku predstavila program pre stredné školy a gymnáziá pani **Ľubomíra Dunčáková**. Tento program sa skladá zo štyroch modulov: 1. Poznaj sám seba a svet práce; 2. Naplánuj si kariéru; 3. Na aké povolanie sa hodím; 4. Individuálne a skupinové poradenstvo. V tomto programe prebieha okrem skupinovej práce so žiakmi aj individuálne poradenstvo. Prostredníctvom neho žiaci podstúpia psychologickú diagnostiku (záujmy, osobnostné vlastnosti, test štruktúry inteligencie a pod.), ktorá môže byť veľmi užitočná nie-

len pri profesijnej orientácii žiaka, ale napr. aj pri upevnení jeho silných stránok. Časť tohto programu môžu veľmi jednoducho realizovať výchovní poradcovia na školách, ktorí majú dostatok podporných publikácií, samozrejme v oblasti diagnostiky v spolupráci so psychológom. V rámci skupinovej práce sa žiaci učia spoznávať nielen svet práce ako taký, ale aj pracovné možnosti v rámci svojho regiónu, v rámci EÚ a pod.

V treťom príspěvku predstavila poradenstvo na Gymnázium v Jihlave výchovná poradkyňa, pani **Lenka Fasorová**. Škola disponuje s tzv. školským poradenským pracoviskom, ktoré prepája prácu výchovného poradcu, psychológa, koordinátora prevencie a právnik. Žiaci gymnázia majú možnosť vyhľadať pomoc a konzultovať svoj problém, či prípadné požiadavky. Pracovníci pomáhajú zladit' požiadavky a schopnosti žiaka a zároveň poukázať na to, aký má potenciál. Výchovná poradkyňa sa venuje žiakom skupinovo aj individuálne. Škola sa snaží v rámci kariérového poradenstva o zapojenie žiakov do dobrovoľníckej činnosti a v spolupráci s ďalšími organizáciami o zapojenie do stáží, či výmenných pobytov. Prostredníctvom nich tak žiaci môžu spoznať rôzne povolania a zistiť aká môže byť realita vysnívaného povolania. Škola tiež uskutočňuje stretnutia absolventov s maturantmi, ktoré umožňujú vzájomné odovzdanie a zbieranie informácií.

3) Aktivity v kariérovom poradenstve pre študentov VŠ a dospelých

V rámci workshopu boli úpredstavené tri ocenené príspěvky – jeden zo Slovenska a dva z českej republiky. Ako prvá vystúpila **Katarína Markovičová** z Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorá bližšie popísala kariérový program *Moje portfólio* poskytovaný študentom. Program pozostáva z 10 krokov, s ktorými boli účastníci bližšie oboznámení (popísané sú v samostatnej časti venovanej príspěvku). Poskytuje nielen informácie o trhu práce, ale najmä podporuje sebaopoznanie a profesijnú orientáciu.

Následovala pani **Tereza Tichá** z Kariérneho centra Masarykovej univerzity, ktorá predstavila aktivity centra. Medzi zaujímavé aktivity patrí v tohtoročnej českej súťaži ocenená vzdelávacia platforma Job Academy (pôvodne

vzdelávacia konferencia), ktorá má niekoľko poslání – napr.: inšpirovať, povzbudiť, či podporiť sebarealizáciu. V rámci nej funguje napríklad aj Klub lektorov – študentov (študenti, ktorí prešli lektorským vzdelávaním vedú stretnutia na rôzne témy). Centrum ďalej realizuje assessment centrá, firemné workshopy, kariérny večer s absolventmi, či prevádzkuje vlastný blog. Ďalšou väčšou aktivitou je veľtrh pracovných príležitostí Job challenge (v r. 2014 prebehol už 8. ročník) realizovaný v spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně a Vysokým učením technickým.

Ako posledná vo workshope vystúpila **Silvie Pýchová** za Centrum kompetencií, ktoré bolo tak tiež ocenené v českej súťaži za úspešnú implementáciu švajčiarskej metódy mapovania kompetencií CH-Q na národnej úrovni. Silvie priblížila metódu a systém CH-Q ako aj proces budovania tohto systému, ktorý je prostriedkom na zhodnocovanie výsledkov predchádzajúceho učenia (formálneho, neformálneho a informálneho) a teda aj na oceňovanie a uznávanie kompetencií.

Národná cena kariérového poradenstva 2014
Kompendium súťažných príspevkov zo Slovenskej republiky

© Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu (SAAIC), Euroguidance, Bratislava 2014

Tlač: Maclix, s. r. o.

Grafický dizajn: Hedvika Člupná

Publikácia je v elektronickej verzii dostupná na: <http://www.saaic.sk/euroguidance>

Slovenskú časť publikácie zostavili: Mgr. Lenka Beková, PhDr. Štefan Grajčár
Popisy jednotlivých príspevkov vychádzajú z prihlášok a hodnotení členov hodnotiacej komisie.
Správa z konferencie vznikla aj za pomoci účastníkov Mgr. Michaely Bogdanovej
a Mgr. Martina Martinkoviča, PhD.

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.
Publikácia neprešla jazykovou korektúrou.

ISBN 978-80-89517-12-1

Aktuálne informácie o činnosti slovenského
centra Euroguidance sú dostupné na:
www.saaic.sk/euroguidance.

